

MINISTERUL JUSTIȚIEI

**RAPORT PRIVIND STADIUL IMPLEMENTĂRII
STRATEGIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE 2016-2020
ÎN ANUL 2018**

CUPRINS

1.	Introducere	8
2.	Mecanismul de monitorizare a SNA 2016-2020	8
	2.1. Cadrul instituțional	8
	2.2. Activități ale Secretariatului Tehnic al SNA	9
	2.2.1. Elaborarea documentelor de aderare și acordarea de asistență	9
	2.2.2. Platformele de cooperare	10
	2.2.3. Misiuni de evaluare	11
	2.2.4. Sprijin metodologic	12
	2.2.5. Proiecte cu finanțare externă	14
	2.2.6. Incidente de integritate	16
3.	Implementarea măsurilor din Strategia Națională Anticorupție	17
	3.1. Dezvoltarea unei culturi a transparenței pentru o guvernare deschisă la nivel central și local	17
	3.1.1 Creșterea transparenței instituționale și a proceselor decizionale	17
	3.1.2 Creșterea transparenței proceselor de administrare a resurselor publice	20
	3.2. Creșterea integrității instituționale prin includerea măsurilor de prevenire a corupției ca elemente obligatorii ale planurilor manageriale și evaluarea lor periodică ca parte integrantă a performanței administrative	22
	3.2.1. Îmbunătățirea capacității de gestionare a eșecului de management prin corelarea instrumentelor care au impact asupra identificării timpurii a riscurilor și vulnerabilităților instituționale	22
	3.2.2. Creșterea eficienței măsurilor preventive anticorupție prin remedierea lacunelor și a inconsistențelor legislative cu privire la consilierul de etică, protecția avertizorului în interes public și interdicțiile post-angajare (pantouflage)	25
	3.3. Consolidarea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sectoare și domenii de activitate	26

MINISTERUL JUSTIȚIEI

		prioritare		
		3.3.1.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul public de sănătate 26
		3.3.2.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul național de educație 27
		3.3.3.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul judiciar 29
		3.3.4.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale 31
		3.3.5.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în domeniul achizițiilor publice 34
		3.3.6.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în mediul de afaceri 38
		3.3.7.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în administrația publică locală 41
	3.4.		Creșterea gradului de cunoaștere și înțelegere a standardelor de integritate de către angajați și beneficiarii serviciilor publice 49
		3.4.1.	Creșterea gradului de educație anticorupție a personalului din cadrul autorităților și instituțiilor publice de la nivel central și local 49
		3.4.2.	Creșterea gradului de informare a publicului cu privire la fenomenul corupției 51
	3.5.		Consolidarea performanței de combatere a corupției prin mijloace penale și administrative 52
		3.5.1.	Continuarea progreselor înregistrate în investigarea cu imparțialitate și în soluționarea de către instanțe a faptelor de mare corupție și la nivel local (BM 3 și 4 din MCV 52
		3.5.2.	Îmbunătățirea activității de identificare, sancționare și de prevenire a cazurilor de incompatibilități, conflicte de interese și averi nejustificate (BM2 din 53
		3.5.3.	Consolidarea mecanismelor de control administrativ 60

MINISTERUL JUSTIȚIEI

		3.5.4.	Creșterea gradului de recuperare a produselor infracțiunilor urmând cele mai bune practici din alte state membre UE și consolidarea practicii	65
4.	Stadiul implementării standardului privind informațiile de interes public în cadrul întreprinderilor publice - Anexa 5 la Hotărârea Guvernului nr. 583/2016			66

ABREVIERI

AEP	Autoritatea Electorală Permanentă
ANABI	Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate
ANAF	Agenția Națională de Administrare Fiscală
ANAP	Agenția Națională pentru Achiziții Publice
ANCPI	Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară
ANI	Agenția Națională de Integritate
ANC	Autoritatea Națională pentru Cetățenie
ANPC	Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului
CCR	Curtea de Conturi a României
CNAS	Casa Națională de Asigurări de Sănătate
CNSC	Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor
CSM	Consiliul Superior al Magistraturii
CNATDCU	Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare
DAPI	Direcția Audit Public Intern
DGA	Direcția Generală Anticorupție
DGAF	Direcția Generală Antifraudă Fiscală
DGLAI	Direcția Generală de Control Antifraudă și Inspecții
DLAF	Departamentul pentru Lupta Antifraudă
DGI	Direcția Generală de Integritate
DNA	Direcția Națională Anticorupție
DNP	Direcția Națională Anticorupție
DPAPS	Departamentul pentru Privatizare și Administrarea Participării Statului
GRECO	Grupul de state împotriva corupției - Consiliul Europei
H.G.	Hotărârea Guvernului
INM	Institutul Național al Magistraturii
ÎCCJ	Înalta Curte de Casație și Justiție
IPP	Institutul de Politici Publice
MADR	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

MINISTERUL JUSTIȚIEI

MAE	Ministerul Afacerilor Externe
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MCV	Mecanismul de cooperare și verificare
MCPDS	Ministerul Consultării Publice și Dialogului Social
MDRAP	Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice
ME	Ministerul Economiei
MEN	Ministrul Educației Naționale
MFP	Ministerul Finanțelor Publice
MJ	Ministerul Justiției
MP	Ministerul Public
MS	Ministerul Sănătății
ONRC	Oficiul Național al Registrului Comerțului
MCSI	Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale
PÎCCJ	Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție
SIMPV	Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal
SGG	Secretariatul General al Guvernului
SNA	Strategia națională anticorupție
SNG	Școala Națională de Grefieri

Acest material a fost elaborat în baza art. 15 alin. (1) din Metodologia de monitorizare a implementării SNA 2016-2020, aprobată prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 1361/C/2017, având în vedere contribuțiile transmise Ministerului Justiției până la data de 20 martie 2019 de către următoarele autorități și instituții publice:

- Platforma de cooperare a autorităților independente și a instituțiilor anticorupție

Autoritatea Electorală Permanentă, Agenția Națională de Integritate, Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Concurenței, Curtea de Conturi, Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor, Departamentul pentru Lupta Antifraudă, Direcția Națională Anticorupție, Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație, Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor.

- Platforma de cooperare a administrației publice centrale

Agenția Națională pentru Achiziții Publice, Corpul de Control al Primului-ministru, Casa Națională a Asigurărilor de Sănătate, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Apelor și Pădurilor, Ministerul Cercetării și Inovării, Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale, Ministerul Culturii și Identității Naționale, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ministerul Economiei, Ministerul Educației Naționale, Ministerul Energiei, Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Justiției, Ministerul Muncii și Justiției Sociale, Ministerul pentru Relația cu Parlamentul, Ministerul pentru Românii de Pretutindeni, Ministerul Sănătății, Ministerul Transporturilor, Ministerul Turismului, Secretariatul General al Guvernului.

1. Introducere

La data de 23 august 2016, Guvernul României a aprobat Strategia națională anticorupție (SNA) pentru perioada 2016 - 2020 prin Hotărârea Guvernului nr. 583/2016¹, documentul incluzând seturile de indicatori de performanță a riscurilor asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și a surselor de verificare, a inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și a standardelor de publicare a informațiilor de interes public.

Scopul SNA 2016-2020 îl reprezintă promovarea integrității, prin aplicarea riguroasă a cadrului normativ și instituțional în vederea prevenirii corupției în România.

Documentul are un caracter multidisciplinar și este adresat tuturor instituțiilor publice reprezentând puterea executivă, legislativă și judecătorească, autorităților publice locale, mediului de afaceri și societății civile.

Pentru fiecare tip de intervenție sunt identificate obiective generale și specifice. Toate acestea sunt dezvoltate prin asumarea transparenței decizionale și a guvernării deschise, ca un corolar al prezentului document strategic, dublată de abordarea trihotomică de intervenție strategică în domeniul anticorupție: *prevenire, educație și combatere*.

Prin Raportul Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate în România în cadrul Mecanismului de cooperare și verificare, publicat la data de 13 noiembrie 2018, Comisia Europeană a reținut faptul că *“s-au înregistrat în continuare progrese în ceea ce privește Strategia națională anticorupție. În martie 2018, Secretariatul tehnic din cadrul Ministerului de Justiție și-a publicat primul raport de monitorizare. Secretariatul tehnic a continuat să organizeze evaluări tematice ale instituțiilor publice, cu scopul de a verifica modul în care aceste instituții definesc riscurile de corupție în domenii cheie și măsurile în vigoare pentru a preveni incidentele. Evaluările inter pares vor beneficia de sprijin prin intermediul fondurilor UE. Punerea în aplicare a strategiei pare să fi înregistrat progrese în unele sectoare importante și vulnerabile, în special în educație, la nivelul Ministerului de Interne și la nivel local, progresele fiind mai puțin evidente în domeniul sănătății”*².

2. Mecanismul de monitorizare a SNA 2016-2020

2.1. Cadrul instituțional

Potrivit dispozițiilor strategiei, implementarea se realizează sub autoritatea și în coordonarea ministrului justiției, cu raportare către Guvern. Cele cinci platforme de cooperare dezvoltate pentru monitorizarea SNA 2016-2020³ sunt convocate semestrial sau ori de câte ori este nevoie.

¹ Hotărârea nr. 583/2016 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016-2020, a seturilor de indicatori de performanță, a riscurilor asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și a surselor de verificare, a inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și a standardelor de publicare a informațiilor de interes public.

² https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/progress-report-romania-2018-com-2018-com-2018-851_ro.pdf - pag.18

³ Platforma autorităților independente și a instituțiilor anticorupție;
Platforma administrației publice centrale;
Platforma administrației publice locale - coordonată în parteneriat cu MDRAP;

Pentru a veni în sprijinul procesului de monitorizare și implementare a măsurilor prevăzute de strategie, Direcția de Prevenire a Criminalității (DPC) din cadrul Ministerului Justiției (MJ) asigură Secretariatul tehnic al SNA care are rolul de a derula activități de monitorizare și suport instituțional pentru implementarea strategiei ce includ:

- centralizarea și actualizarea periodică a stadiului implementării inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției (anexa nr. 3 la H.G.), în baza rapoartelor de autoevaluare;
- documentarea și diseminarea de bune practici anticorupție identificate;
- organizarea misiunilor de evaluare tematică;
- dezvoltarea unui mecanism instituțional de evaluare ex-post a incidentelor de integritate și de promovare a măsurilor preventive adaptate; publicarea listei de incidente de integritate și a măsurilor de remediere.

Prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 1361/C/2017 a fost aprobată Metodologia de monitorizare a implementării SNA 2016-2020, document prin care sunt reglementate atribuțiile Secretariatului tehnic, rolul platformelor de cooperare și organizarea reuniunilor acestora, organizarea misiunilor de evaluare tematică (alegerea temelor de evaluare, a instituțiilor supuse evaluării, procedura evaluării), modalități de raportare a implementării SNA 2016 -2020.

Obiectivele procesului de monitorizare sunt:

- identificarea progreselor înregistrate în implementarea SNA 2016-2020;
- identificarea și corectarea problemelor practice apărute în aplicarea politicilor și normelor anticorupție;
- creșterea gradului de cunoaștere, înțelegere și implementare a măsurilor de prevenire a corupției, în sectorul public și privat.

2.2. Activitățile Secretariatului tehnic al SNA

2.2.1. Elaborarea documentelor de aderare și acordarea de asistență

Instituțiile și autoritățile publice centrale și locale, inclusiv cele subordonate, coordonate, aflate sub autoritate, precum și întreprinderile publice transmit Ministerului Justiției declarațiile de aderare la valorile fundamentale, principiile, obiectivele și mecanismul de monitorizare al SNA și planurile de integritate. SNA 2016-2020 continuă abordarea strategiei precedente în ceea ce privește implementarea la nivelul autorităților și instituțiilor publice a planurilor de integritate. Astfel, pe lângă măsurile cu impact național care se regăsesc în prezentul document strategic, instituțiile care aderă la SNA își dezvoltă propriile planuri de integritate. În plus față de raportarea anterioară, în anul 2018, Casa Națională de Asigurări de Sănătate a transmis Secretariatului tehnic Planul de integritate pentru implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020.

Secretariatul tehnic al SNA a continuat să ofere îndrumare și suport pentru demersul de aderare la principiile, valorile și obiectivele documentului strategic. De asemenea, au fost organizate sesiuni de diseminare a bunelor practici rezultate din monitorizarea SNA, acestea prezentând interes inclusiv din perspectiva implementării obiectivului specific 4.1⁴ din cadrul SNA 2016-2020:

- La data de 5 iulie 2018, Secretariatul tehnic al SNA a organizat o sesiune de prezentare a bunelor practici în materia integrității pentru angajații Ministerului Educației Naționale (MEN). În cadrul acestei reuniuni, au fost abordate următoarele teme: conflicte de interese în timpul și după exercitarea funcției (inclusiv pantouflage-ul); transparența instituțiilor publice și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea; incompatibilități în exercitarea funcției.

- La data de 29 martie 2018 respectiv, la data de 26 septembrie 2018 au avut loc două sesiuni de prezentare de bune practici adresată angajaților din cadrul Ministerului Culturii și Identității Naționale, iar temele abordate au fost: modalități de prevenire a incidentelor de integritate și a faptelor de corupție; rolul și protecția avertizorului în interes public; integritatea publică în exercitarea funcției de conducere; codul de etică și rolul consilierului de etică; transparența decizională la nivelul instituțiilor publice.

- La data de 4 octombrie 2018, un reprezentant al Secretariatului tehnic al SNA a participat la misiunea informală de evaluare privind modul de implementare a măsurilor preventive prevăzute de SNA 2016 - 2020 de către Biblioteca Națională a României. Întâlnirea a fost organizată de Ministerul Culturii și Identității Naționale. Temele de evaluare ale misiunii informale au fost: codul etic, conflictele de interese, evaluarea riscurilor de corupție și a incidentelor de integritate. Reprezentantul Secretariatului SNA a sprijinit demersul prin oferirea de consiliere și îndrumare în organizarea misiunilor de evaluare, fără a avea rol de evaluator.

Prin Raportul privind progresele înregistrate în România în cadrul Mecanismului de cooperare și de verificare din data de 13 noiembrie 2018⁵, Comisia Europeană subliniază progresele realizate în procesul de implementare a SNA 2016-2020, în ceea ce privește creșterea gradului de educație anticorupție.

2.2.2. Platformele de cooperare

În perioada de 1 ianuarie - 31 decembrie 2018, în cadrul mecanismului de monitorizare a implementării SNA 2016-2020, MJ a organizat două runde ale platformelor de cooperare.

Prima rundă a platformelor de cooperare a fost organizată în luna aprilie 2018, subiectele abordate fiind:

- Aprobarea rapoartelor de evaluare privind Ministerul Afacerilor Externe și Secretariatul General al Guvernului;

⁴ Obiectiv specific 4.1. - Creșterea gradului de educație anticorupție a personalului din cadrul autorităților și instituțiilor publice de la nivel central și local.

⁵ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/technical-report-romania-2018-swd-2018-swd-2018-551_ro.pdf

- Prezentarea raportului național privind stadiul implementării Strategiei Naționale Anticorupție în anul 2017⁶;
- Identificarea și selectarea celor 3 teme de evaluare pentru anul 2018, din anexa 3 la SNA - Inventarul măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, precum și indicatorii de evaluare;
- Identificarea și selectarea celor 10 instituții care vor fi evaluate în cadrul proiectului POCA „Consolidarea capacității administrative a secretariatului tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 de a sprijini implementarea măsurilor anticorupție”;
- Discutarea priorităților SNA pentru anul 2018.

În cadrul celei de-a doua runde ale platformelor de cooperare, organizată în luna decembrie 2018, au fost abordate următoarele:

- Informare din partea Secretariatului Tehnic referitoare la cea de-a doua raportare cu privire la implementarea SNA 2016-2020;
- Tur de masă privind măsurile din SNA cu termen 2018/2019;
- Prezentarea Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale și a Metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale;
- Prezentare din partea Secretariatului Tehnic și tur de masă privind stadiul programelor POCA care au ca obiect finanțarea măsurilor SNA;
- Discutarea priorităților SNA pentru anul 2019.

2.2.3. Misiuni de evaluare

Misiunile de evaluare de tip “*peer review*” au rolul de a oferi posibilitatea conturării unei imagini de ansamblu asupra deficiențelor și nevoilor existente la nivel instituțional, în materie de etică și integritate, pentru a putea interveni cu măsuri concrete acolo unde este cazul.

În urma misiunilor de evaluare tematică, Secretariatul are atribuția de a redacta raportul de evaluare pe baza constatărilor și recomandărilor echipei de evaluare. Rapoartele, având în prealabil observațiile și comentariile instituției evaluate, se discută în reuniunile platformelor și ulterior se publică atât pe pagina de internet a instituției în cauză, cât și pe PORTALUL SNA.

În cadrul runde platformelor de cooperare ce a avut loc în luna aprilie 2018, au fost alese temele de evaluare. Voturile au fost exprimate de către toți participanții la platforme, fiind avuți în vedere indicatorii de transparență instituțională și de prevenire a corupției cuprinși în Anexa nr. 3⁷ la Hotărârea Guvernului nr. 583/2016.

Temele de evaluare clasate pe primele trei locuri, potrivit voturilor exprimate, au fost:

⁶ <https://sna.just.ro/docs/pagini/53/Raport%20progres%202017.pdf>

⁷ Anexa nr. 3 - Inventarul măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, precum și indicatorii de evaluare

- conflictul de interese în timpul și după exercitarea funcției, fiind inclus și pantouflage-ul (Legea nr. 176/2010 și Legea nr. 161/2003);
- transparența instituțiilor publice și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea (Legea nr. 544/2001);
- incompatibilități (Legea nr. 176/2010 și Legea nr. 161/2003).

În cadrul reuniunii platformei de cooperare a administrației publice centrale, organizată în aceeași perioadă, au fost selectate cele 10 instituții care să fie supuse evaluării: Corpul de control al primului-ministru și Ministerul Economiei (instituții care s-au oferit voluntar pentru misiunile de evaluare), Ministerul Turismului, Ministerul Energiei, Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenariat, Ministerul Educației Naționale, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale, Ministerul Transporturilor și Ministerul Muncii și Justiției Sociale (instituții selectate prin tragere la sorți).

De asemenea, au fost selectate cele 10 instituții independente care vor fi evaluate în cadrul misiunilor de evaluare: Direcția Generală Anticorupție (instituție care s-a oferit voluntar pentru misiunile de evaluare), Agenția Națională de Integritate, Consiliul Concurenței, Departamentul pentru Lupta Antifraudă, Autoritatea Electorală Permanentă, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție și Consiliul Superior al Magistraturii (instituții selectate prin tragere la sorți). Tragerea la sorți a avut loc în cadrul reuniunii platformei de cooperare a autorităților independente și instituțiilor anticorupție din aprilie 2018.

Misiunile de evaluare tematică se vor derula în cursul anului 2019, în cadrul proiectului POCA 2014-2020 - „*Consolidarea capacității administrative a secretariatului tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 de a sprijini implementarea măsurilor anticorupție*”, conform calendarului proiectului.

2.2.4. Sprijin metodologic

SNA prevede necesitatea unei mai bune organizări metodologice a activităților de evaluare a fenomenului corupției și de monitorizare a implementării strategiei, prin dezvoltarea unui cadru juridic uniform pentru evaluarea riscurilor de corupție la nivel central și pentru evaluarea ex post a incidentelor de integritate.

În acest context, au fost constituite două grupuri de lucru inter-instituționale, sub coordonarea MJ, în vederea elaborării proiectelor celor două metodologii: metodologia standard de evaluare a riscurilor de corupție și metodologia standard de evaluare ex-post a incidentelor de integritate, proiecte care au fost dezbătute în cadrul platformelor de cooperare organizate în luna decembrie 2017.

Potrivit art. 7 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, în aprilie 2018, MJ a publicat proiectul de Hotărâre pentru aprobarea celor două metodologii spre consultare publică iar la data de 2 august 2018 a fost adoptată HG nr. 599, pentru aprobarea *Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în*

cadru autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu indicatorii de estimare a probabilității de materializare a riscurilor de corupție, cu indicatorii de estimare a impactului în situația materializării riscurilor de corupție și formatul registrului riscurilor de corupție, precum și pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu formatul raportului anual de evaluare a incidentelor de integritate. Actul normativ a fost publicat în Monitorul Oficial Partea I nr. 751/30.08.2018, dată la care a intrat în vigoare.

Metodologiile se aplică instituțiilor și autorităților publice centrale, inclusiv celor subordonate, coordonate sau aflate sub autoritate, ai căror conducători au calitatea de ordonatori principali, secundari sau terțiari de credite, sens în care conducerea MJ a informat instituțiile vizate cu privire la adoptarea actului normativ în vederea îndeplinirii de către acestea a obligațiilor aferente implementării.

În vederea facilitării implementării măsurii 2.1.1 din SNA privind *auditarea internă, o dată la doi ani, a sistemului de prevenire a corupției la nivelul tuturor autorităților publice*, în cursul anul 2018 au avut loc o serie de întâlniri între reprezentanții Unității Centrale de Armonizare pentru Auditul Public Intern (UCAAPI) din cadrul Ministerului Finanțelor Publice și Secretariatul tehnic al SNA, în vederea stabilirii demersurilor necesare precum și a detaliilor misiunilor de audit public intern. Principalul rezultat al reuniunilor l-a constituit elaborarea unui Îndrumar pentru derularea misiunilor de audit public intern privind *"Evaluarea sistemului de prevenire a corupției"*⁸, însoțit de o serie de documente cu caracter metodologic, disponibile pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice. Rolul acestui document este de a asigura o bună îndeplinire a sarcinilor auditului public intern, de a oferi asistență structurilor de audit public intern pentru aplicarea cerințelor de auditare a sistemului de prevenire a corupției (Anexa 3 la SNA 2016-2020) și de a implementa o abordare unitară în realizarea acestor misiuni. Prin adresa transmisă la data de 16 octombrie 2018⁹, UCAAPI a solicitat tuturor structurilor de audit public intern, din cadrul entităților publice din administrația publică centrală, să introducă în Planul anual de audit public intern pentru anul 2019 o misiune de audit public intern cu denumirea „Evaluarea sistemului de prevenire a corupției, anul 2019”. Misiunea de audit public intern solicitată se va finaliza cu raport de audit public intern, avizat de către conducătorul entității, până cel târziu la data de 15 septembrie 2019.

Obiectivul primei misiuni de audit public intern îl constituie următoarele măsuri preventive (Anexa 3 la SNA 2016-2020): codul etic/deontologic/de conduită; consilier de etică; funcții sensibile. Misiunile de audit public intern se vor efectua și la nivelul entităților subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritate.

2.2.5. Proiecte cu finanțare externă

Pentru a aduce la îndeplinire unele dintre măsurile prevăzute în SNA 2016-2020, respectiv în Planul de integritate al Ministerului Justiției pentru perioada 2017 -2020, MJ a continuat

⁸<http://www.mfinante.ro/pagina.html?categoriebunuri=evaluarea-sistemului-prevenire-coruptie&pagina=domenii&menu=Ucaapi>

⁹<http://discutii.mfinante.ro/static/10/Mfp/audit/AdresasolicitaremisiuneSNAtransmisalaEPC.pdf>

activitățile de implementare a proiectelor din fonduri UE destinate implementării măsurilor din SNA în calitate de lider de proiect sau de partener.

În acest context, menționăm următoarele proiecte:

1. La data de 21 noiembrie 2017 MJ a semnat contractul finanțat prin fondurile Programului Operațional Capacitate Administrativă (POCA) 2014-2020, urmare a cererii de proiecte nr. IP 7/2017, pentru finanțarea proiectului „*Consolidarea capacității administrative a secretariatului tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 de a sprijini implementarea măsurilor anticorupție*”, având o valoare totală de 4.703.924,50 lei. Proiectul este derulat de MJ, ca lider de proiect, în parteneriat cu Direcția Generală Anticorupție (DGA) din cadrul MAI.

Perioada de implementare a proiectului este noiembrie 2017 - martie 2020, având la bază acordul Autorității de Management POCA pentru prelungirea perioadei de implementare cu 6 luni. Proiectul vizează sprijinirea MJ în implementarea unor măsuri prevăzute în SNA 2016-2020, prin următoarele activități:

- realizarea evaluării legislației privind protecția avertizorilor de integritate și migrația angajaților din sectorul public în cel privat. Aceasta se va face pe baza unui studiu comparat care va analiza din punct de vedere teoretic și practic cel puțin 5 modele existente la nivel european și internațional și care va conține propuneri și recomandări de îmbunătățire a cadrului legislativ și instituțional existent.
- generarea unui scor de tip index al integrității instituționale pentru sectoarele vulnerabile identificate în strategie, prin agregarea indicatorilor privind incidente de integritate, autoevaluarea implementării inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, evaluarea calității serviciului public, transparența instituțională;
- efectuarea unui audit extern independent, pentru a analiza impactul pe care l-a avut SNA 2016 - 2020, de la momentul adoptării și până în anul 2018. Realizarea auditului intermediar vizează evaluarea într-un mod obiectiv a modului de folosire a resurselor, de realizare a impactului așteptat și de eficiență a intervențiilor. Astfel, este de dorit auditarea factorilor de eșec sau de succes, precum și impactul SNA 2016 - 2020 asupra instituțiilor implicate în procesul de implementare pentru a putea identifica potențiale propuneri de modificare a strategiei;
- organizarea și derularea a 20 de misiuni de tip „peer review” pentru evaluarea modului în care sunt implementate măsurile de transparență instituțională și de prevenire a corupției (măsuri preventive anticorupție) în cadrul instituțiilor și autorităților publice de la nivel central;
- pe baza rezultatelor și bunelor practici identificate în urma derulării misiunilor de tip „peer review”, va fi elaborat și diseminat un model general de bune practici pentru implementarea măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției în cadrul administrației publice, care se va completa cu procedurile aplicabile autorităților administrației publice locale, și care va cuprinde instrumente de lucru pentru aplicarea în mod eficient a acestora (de exemplu, un set de proceduri

- operaționale model pentru aplicarea măsurilor preventive la nivelul instituțiilor publice centrale, indicatori de evaluare la nivelul acestora etc.);
- organizarea unei sesiuni de instruire a personalului din cadrul Ministerului Justiției și al unităților subordonate (din Secretariatul tehnic al SNA și alte persoane din cadrul Ministerului Justiției și al unităților subordonate implicate în implementarea SNA);
 - organizarea unor sesiuni de formare profesională pentru personalul administrației publice centrale și accesarea de pe platforma e-learning a Ministerului Justiției a materialelor de formare profesională elaborate în cadrul sesiunilor de formare, pentru a înțelege corect conceptele, condiționalitățile și dilemele etice, inerente activității publice;
 - efectuarea a două studii criminologice și două cercetări sociologice privind fenomenul de corupție în România. Acestea vor oferi posibilitatea de a identifica factorii determinanți în săvârșirea faptelor de corupție și evoluția fenomenului din punct de vedere sociologic și vor analiza percepția funcționarului public în raport cu mediul de integritate în care își desfășoară activitatea, oferind informații asupra mijloacelor de intervenție pentru reducerea corupției;
 - organizarea a două conferințe anticorupție, care vor permite dezbateră și prezentarea inclusiv a rezultatelor intermediare ale activităților derulate în cadrul proiectului;
 - organizarea și derularea unei campanii de informare publică, în vederea creșterii gradului de conștientizare și a nivelului de educației anticorupție în rândul personalului din instituțiile și autoritățile publice centrale și al cetățenilor.
- În cursul anului 2018 au fost derulate proceduri de achiziție publică pentru contractarea serviciilor necesare realizării activităților prevăzute.

2. La data de 19 iunie 2018 a fost semnat contractul de finanțare aferent proiectului „*Mecanisme eficiente de control administrativ și de prevenire a corupției*”, cod SIPOCA 432, derulat de către Secretariatul General al Guvernului (prin Corpul de control al primului-ministru, Direcția control intern managerial și relații interinstituționale și Departamentul pentru strategii guvernamentale), în calitate de lider de proiect și MJ, în calitate de partener. Scopul proiectului îl constituie consolidarea mecanismelor de control administrativ și de prevenire a corupției în administrația publică centrală.

Una din activitățile proiectului o reprezintă publicarea unui studiu privind sistemul sancțiunilor administrative și implementarea lui. Întreprinderea demersurilor necesare în vederea realizării acestei componente a proiectului intră în sarcina MJ, în calitate de partener în proiect, iar rezultatul urmărit vine în sprijinul implementării Obiectivului specific 5.1. - Consolidarea mecanismelor de control administrativ¹⁰ din Planul de integritate al Ministerului Justiției pentru perioada 2017-2020. În cursul anului 2018, au fost întreprinse demersurile necesare în vederea elaborării documentației pentru achiziționarea serviciilor ce vor sta la baza realizării studiului anterior menționat.

¹⁰ Măsura 5.1.4. - Publicarea unui studiu privind sistemul sancțiunilor administrative și implementarea lui (măsură restantă SNA 2012-2015)

3. La data de 5 septembrie 2018 a fost semnat contractul de finanțare aferent proiectului „*Transparență, accesibilitate și educație juridică prin îmbunătățirea comunicării publice la nivelul sistemului judiciar*” (POCA), cod SIPOCA 454. Lider de proiect este Consiliul Superior al Magistraturii (CSM), parteneri fiind MJ, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (PÎCCJ), Școala Națională de Grefieri (SNG), Inspekția Judiciară (IJ) și Institutul Național al Magistraturii (INM).

Una dintre activitățile proiectului o reprezintă efectuarea unui sondaj privind percepția publică, a justițiabililor și a profesioniștilor din domeniul juridic asupra sistemului judiciar/actului de justiție și analiza cauzelor nivelului de percepție pe cele trei paliere, precum și analiza principalelor surse de informare/canale de comunicare care generează percepția, activitate ce va fi realizată de MJ și care va contribui la realizarea rezultatului proiectului „comunicarea publică îmbunătățită și abordată unitar la nivelul sistemului judiciar”. În cursul anului 2018, MJ a contribuit la formularea de observații pe marginea documentației elaborate de CSM pentru achiziționarea serviciilor ce vor sta la baza realizării sondajului.

Un alt rezultat al proiectului este “nivelul ridicat de informare, conștientizare a drepturilor și a gradului de educație juridică a publicului”, rezultat ce rezonază cu măsurile din SNA 2016-2020 care urmăresc creșterea gradului de educație juridică în rândul elevilor și studenților.

2.2.6. Incidente de integritate

Potrivit SNA, în termen de trei luni de la un incident de integritate, instituția în care a avut loc respectivul incident trebuie să informeze Secretariatul tehnic cu privire la cauzele acestuia și măsurile dispuse pentru a preveni reapariția unui incident similar. În anexa la prezentul raport de regăsește lista incidentelor de integritate.

La nivelul Platformei de cooperare a autorităților independente și a instituțiilor anticorupție au fost semnalate un număr de 8 incidente de integritate, raportate de Consiliul Superior al Magistraturii, după cum urmează:

	Sanțiuni disciplinare	Infrațiuni
Secția judecători	2	1
Secția procurori	1	4

La nivelul Platformei de cooperare a administrației publice centrale au fost semnalate un număr de 130 de incidente de integritate, raportate astfel:

- Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale - 7 la nivelul structurilor subordonate;
- Ministerul Apărării Naționale - 1 la nivelul aparatului central;
- Ministerul Muncii și Justiției Sociale - 8 la structurile subordonate;
- Ministerul Finanțelor Publice - 15 la nivelul structurilor subordonate;
- Ministerul Culturii - 1 la Muzeul Național Peleş;

MINISTERUL JUSTIȚIEI

- Ministerul Justiției - 1 la Autoritatea Națională pentru Cetățenie;
- Ministerul Afacerilor Interne - 52 dintre care 23 la Poliția Rutieră, 13 la Ordine Publică, 1 la Centre de reținere și arest preventiv, 3 la Investigații Criminale, 5 la Poliția de Frontieră, 3 la Jandarmeria Română, 2 la Regim permise de conducere și înmatriculare a vehiculelor, 1 la Arhivele Naționale și Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”-1;
- Ministerul Sănătății - 18, dintre care 1 la nivelul aparatului central și 17 la nivelul structurilor subordonate;
- Casa Națională de Asigurări de Sănătate - 10, dintre care 1 la nivelul structurii centrale și 9 la Casa Națională de Asigurări de Sănătate a Municipiului București;
- Ministerul Energiei - 2 la CONPET S.A.;
- Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice - 2, dintre care 1 la nivelul aparatului central și 1 la nivelul unei structuri subordonate (ANCPI - Serviciul Publicitate Imobiliară Maramureș);
- Ministerul Transporturilor - 13 la structurile subordonate.

Principala măsură adoptată ca urmare a producerii unui incident de integritate a fost încetarea raporturilor de serviciu.

În vederea remedierii aspectelor ce au favorizat producerea incidentelor de integritate, au fost luate o serie de măsuri, precum:

- Sesizarea Comisiei de etică cu privire la faptele săvârșite;
- Participarea la sesiuni de instruire cu privire la managementul riscurilor și vulnerabilităților de corupție, a personalului cu funcții de conducere care nu face parte din grupul de lucru pentru prevenirea corupției, pentru a sprijini procesul de aplicare a măsurilor, identificare a riscurilor și a analizei cadrului normativ;
- Prelucrarea permanentă a angajaților cu privire la cazurile de corupție apărute;
- Prelucrarea angajaților privind Codul de conduită a personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice, prin prisma eliminării posibilelor fapte de corupție;
- Instruirea permanentă prin diseminarea cu întreg personalul a tuturor prevederilor legale în vigoare cu sublinierea în mod special a atribuțiilor de serviciu, precum și a sancțiunilor aplicabile în cazul încălcării prevederilor legale în vigoare.
- Aplicarea unor chestionare specifice privind integritatea și deontologia profesională;
- Prezentarea unor teme specifice de prevenire a corupției, cu sprijinul reprezentanților Direcției Generale Anticorupție.

3.IMPLEMENTAREA MĂSURILOR DIN STRATEGIA NAȚIONALĂ ANTICORUPȚIE 2016-2020

3.1.DEZVOLTAREA UNEI CULTURI A TRANSPARENTEI PENTRU O GUVERNARE DESCHISĂ LA NIVEL CENTRAL ȘI LOCAL

3.1.1.Creșterea transparenței instituționale și a proceselor decizionale

Secretariatul General al Guvernului (SGG) a realizat următoarele activități aferente obiectivului sus-menționat:

Prin preluarea atribuțiilor fostului Minister al Consultării Publice și Dialogului Social de, proiectul SIPOCA 35 "Guvernare transparentă, deschisă și participativă - standardizare, armonizare, dialog îmbunătățit" a fost preluat în coordonare de către Secretariatul General al Guvernului.

De asemenea, tot prin preluarea proiectului au fost realizate o serie de modificări asupra acestuia, platforma transparenta.gov.ro fiind înlocuită cu o serie de demersuri în sensul standardizării și uniformizării proceselor de comunicare din oficiu a informațiilor de interes public și a transparenței decizionale, respectiv:

- Realizarea unei evaluări naționale tip diagnoză privind practicarea transparenței în executivul central și local;
- Organizarea de grupuri de lucru tematice pentru identificarea problemelor și sistematizarea soluțiilor (instituționale, de ordin legislativ, etc.);
- Programe de pregătire profesională pentru practicienii executivului local, însărcinați cu urmărirea implementării prevederilor legale din domeniul transparenței și al guvernării deschise;
- Elaborarea unei proceduri naționale aplicabile privind afișarea din oficiu, standardizat și deschis a informațiilor de interes public prevăzute de cadrul normativ în vigoare;
- Elaborarea unui manual de bune practici pentru promovarea principiilor transparenței;
- Organizarea și susținerea a patru seminarii regionale de informare și diseminare a livrabilelor proiectului;
- Elaborarea unui document de politică publică privind direcțiile de schimbare în domeniul transparenței și al guvernării;
- Standardizarea funcționalității și aspectul site-urilor instituțiilor administrației publice centrale și locale în materia afișării informațiilor de interes public și asigurării transparenței decizionale;
- Elaborarea unui ghid tematic de utilizare în format electronic, disponibil pe pagina de internet a SGG, care să producă uniformizarea site-urilor, la nivelul celor 211 instituții vizate prin proiect, cu posibilitatea replicării, ulterior implementării proiectului, la nivelul instituțiilor locale.

De la momentul preluării proiectului și până în prezent au fost organizate două grupuri de lucru tematice pentru identificarea problemelor și sistematizarea soluțiilor, precum și elaborarea *Procedurii de sistem privind comunicarea din oficiu a informațiilor de interes public în format standardizat și deschis și asigurarea transparenței decizionale și a Ghidului explicativ pentru elaborarea și implementarea unitară a procedurii de sistem privind comunicarea din oficiu a informațiilor de interes public în format standardizat și deschis și asigurarea transparenței decizionale*. În prezent, la nivelul SGG se află în lucru elaborarea unui manual de bune practici pentru promovarea principiilor transparenței, celelalte activități urmează să se realizeze conform programului stabilit prin cererea de finanțare a proiectului.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

Secretariatul General al Guvernului a preluat de la fostul Minister al Consultării Publice și Dialogului Social și platforma consultare.gov.ro, urmărind operaționalizarea și dezvoltarea acesteia cu o serie de noi funcționalități.

La data de 12.04.2018 s-a consemnat un total de 5.277 proiecte de acte normative încărcate în platformă, numărul total de utilizatori (abonați ai platformei) fiind de 816, dintre care 344 utilizatori noi înregistrați în anul 2017 și 38 utilizatori în anul 2018.

În prezent, platforma se află în stadiul dezvoltării de către Secretariatul General al Guvernului urmărindu-se implementarea unor funcționalități pentru eficientizarea procesului de urmărire a parcursului legislativ al unui proiect de act normativ și eficientizarea procesului de transmitere de propuneri către instituțiile inițiatoare.

În paralel cu operaționalizarea se realizează actualizarea permanentă a platformei cu actele normative aflate în consultare publică.

După operaționalizarea și dezvoltarea platformei, SGG urmărește actualizarea săptămânală și asigurarea funcționării în parametrii optimi ai acesteia.

Ministerul Justiției ține la zi evidența legislativă a asociațiilor și fundațiilor de utilitate publică și întreține corespondență cu acestea în vederea obținerii de informații actualizate și comunicării către instanțe. Începând cu anul 2017, rapoartele de activitate și extrasele financiare anuale ale asociațiilor și fundațiilor de utilitate publică au fost publicate pe pagina de internet a MJ și s-a derulat colaborarea cu MCPDS pe durata existenței acestei instituții.

La nivelul SGG a fost actualizată evidența realizată de fostul Minister al Consultării Publice și Dialogului Social în anul 2017 cu privire la persoanele juridice cu statut de utilitate publică în baza *Ordonanței Guvernului nr.26/2000 cu privire la asociații și fundații* și a fost realizată evidența acestora în baza unor legi speciale.

Pe site-ul SGG, la adresa: <https://sgg.gov.ro/new/relatia-cu-societatea-civila/>, sunt identificate 2.690 persoane juridice fără scop patrimonial beneficiare ale statutului de utilitate publică existente în România.

Secretariatul General al Guvernului asigură coordonarea și monitorizarea Parteneriatului pentru Guvernare Deschisă, monitorizează aplicarea *Ghidului privind consultarea publică în administrația publică* și dezvoltă platformele:

- consultare.gov.ro - platforma centralizatoare a proiectelor de acte normative lansate în consultare publică de autoritățile centrale și din subordine, prin care oricine poate vedea și contribui cu sugestii și opinii asupra actelor normative aflate în consultare publică.
- eu-consultare - buletin informativ ce are ca scop informarea periodică și transparentă, dar și implicarea societății civile în procesele decizionale ale Comisiei Europene;
- e-dezbatere - calendarul dezbaterilor publice, instrument informativ periodic ce simplifică și susține participarea activă a societății civile atât în procesele decizionale ale Ministerelor, cât și pe diverse teme de interes public.

3.1.2. Creșterea transparenței proceselor de administrare a resurselor publice

Consolidarea platformei de transparență bugetară, prin creșterea numărului de informații, rapoarte și bugete publicate

- Veniturile și cheltuielile fiecărei instituții publice sunt publicate pe site-ul www.mfinante.gov.ro, la rubrica Transparență bugetară, detaliat, lunar, în format deschis de tip pdf, xml și xlsx, începând cu luna ianuarie 2016.
- Interfața intuitivă a fost realizată fiind accesibilă de pe calculator sau dispozitiv mobil.
- Numărul și structura instituțiilor publice publicate se actualizează lunar. La sfârșitul lunii ianuarie 2019 erau înregistrate în Registrul entităților publice din cadrul Sistemului Național de Raportare FOREXEBUG 13.793 instituții publice.
- Bugetul aprobat al fiecărei instituții publice, detaliat pe baza clasificăției bugetare este publicat în format deschis de tip pdf cu xml atașat și se actualizează lunar, cu ultimul raport de buget transmis de instituția publică respectivă.
- Rapoartele agregate sunt publicate lunar, în format deschis, începând cu luna martie 2016.

Rapoartele cu informații privind gradul de angajare a bugetului aprobat al instituției publice se vor publica trimestrial, pe platforma de transparență bugetară, începând cu luna aprilie 2019 (pentru datele aferente trimestrului anterior).

Referitor la indicatorii: bugetele componente ale bugetului general consolidat, publicate în format deschis, respectiv anexe detaliate și publicate în format deschis pentru fiecare dintre bugete precizăm că, la rubrica *domenii de activitate*, subrubrica *bugetul de stat* de pe portalul www.mfinante.gov.ro, se regăsesc informații privind execuția decadală a principalelor bugete, veniturile totale, cheltuielile totale și cheltuielile de natură salarială aferente întreprinderilor publice, clasificăția bugetară, etc.. În ceea ce privește rapoartele financiar-contabile generate de Sistemul Național de Raportare FOREXEBUG, formularele se depun atât în format letric cât și în format electronic, în scopul confruntării informațiilor și eliminării eventualelor diferențe. Aceste rapoarte se vor publica numai după finalizarea activității de *parallel-run*.

Publicarea anuală a informațiilor privind reutilizarea publică și socială a bunurilor confiscate în cadrul procedurilor judiciare penale (activitate cu caracter anual)

În cursul anului 2018 nu au existat bunuri reutilizate social sau public, bunuri imobile transmise cu titlu gratuit în domeniul privat al unităților administrativ-teritoriale, bunuri imobile date în folosință gratuită asociațiilor și fundațiilor, precum și Academiei Române și academiilor de ramură sau bunuri imobile intrate, prin confiscare, în cadrul procesului penal, în proprietatea privată a statului și transmise cu titlu gratuit în domeniul public al statului și în administrarea autorităților administrației publice centrale, altor instituții publice de interes național, după caz, sau regiilor autonome de interes național. Menționăm faptul că propunerea de reutilizare publică a unui imobil, formulată de Agenția

Națională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate (ANABI) în anul 2017, este încă în curs de soluționare la nivelul Ministerul Finanțelor Publice (MFP), instituție care urmează să promoveze actul normativ privind trecerea acestuia în administrarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF).

În vederea asigurării transparenței procesului de reutilizare a bunurilor imobile, ANABI publică pe pagina de internet a instituției, la secțiuni distincte, toate imobilele care îndeplinesc condițiile legale pentru a face obiectul unei cereri de reutilizare în interes public sau social. Pe parcursul anului 2018 au fost publicate 13 anunțuri și nu a fost formulată nicio propunere de reutilizare în condițiile prevăzute de art. 34 și 35 din Legea nr. 318/2015 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate și pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și de prevederile Legii nr. 216/2016 privind stabilirea destinației unor bunuri imobile confiscate.

În temeiul prevederilor OUG nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, a fost abrogat art. 37 din Legea 318/2015 ce făcea referire la modalitatea alocării sumelor rezultate din valorificarea bunurilor mobile și imobile, după rămânerea definitivă a hotărârii de confiscare. Pentru anii precedenți ANABI a publicat informațiile relevante privind alocarea sumelor și modul de utilizare.

Implementarea open contracting data standard la nivelul următoarelor sectoare publice: infrastructură, energie, sănătate. Extinderea ulterioară a aplicării standardului la nivel național (Angajament OGP/Summit Londra)

Secretariatul General al Guvernului a raportat că începând cu data de 02.04.2018 este disponibil noul Sistem Electronic de Achiziții Publice dezvoltat în cadrul proiectului "Sistem informatic colaborativ pentru mediu performant de desfășurare al achizițiilor publice - SICAP".

Publicarea în format deschis a datelor statistice privind rezultatele obținute în cadrul mecanismului de prevenire a conflictului de interese în achizițiile publice finanțate din fonduri naționale și europene

Raportul de activitate al Agenției Naționale de Integritate (ANI) pentru anul 2018 conține următoarele date statistice privind funcționarea mecanismului PREVENT, mecanism ce a fost lansat oficial la sfârșitul lunii iunie 2017:

Au fost analizate 12.318 de proceduri de achiziție publică prin intermediul sistemului PREVENT în vederea identificării posibilelor conflicte de interese, în valoare de aproximativ 43,19 miliarde de RON. Din totalul procedurilor analizate, 8.265 au fost proceduri de achiziție publică singulare (fără loturi), 4.053 au fost proceduri de achiziție publică subsecvente (conținând 64.307 de loturi), iar 1.609 se referă la contracte finanțate din fonduri europene.

În aceeași perioadă de raportare, inspectorii de integritate au emis 69 avertismente de integritate în ceea ce privește posibile încălcări ale legislației privind conflictul de interese în achiziții publice, în valoare de 523,5 milioane lei (112,2 milioane euro).

Astfel, în 61 dintre cele 69 cazuri notificate de sistem, conducătorii autorităților contractante au luat măsuri pentru înlăturarea cauzelor care generau conflictele de interese, în timp ce într-un singur caz, ANI a declanșat din oficiu procedura de evaluare a conflictului de interese întrucât aceste cauze nu au fost eliminate.

În alte 7 cazuri pentru care s-au emis avertismente de integritate, Agenția Națională de Integritate va proceda la aplicarea art. 9 din Legea nr. 184/2016, în situațiile în care nu vor fi înlăturate cauzele conflictelor de interese.

Totodată, inspectorii de integritate au notificat Agenția Națională pentru Achiziții Publice (ANAP) în baza acordului de cooperare încheiat între Agenția Națională de Integritate și ANAP, fiind identificate un număr de 11 nereguli privind posibile relații ce pot exista între persoane din autoritatea contractantă și persoane din cadrul operatorilor economici ce au calitatea de ofertanți în cadrul procedurilor de achiziție inițiate de către o autoritate contractantă.

În perioada raportată, sistemul PREVENT a analizat 2.468 autorități contractante, 12.082 operatori economici și 219.794 de persoane, reprezentanți ai instituțiilor publice și ai ofertanților.

Procedura cu cea mai mare valoare, analizată de sistemul PREVENT a fost de 2,87 miliarde lei (aproximativ 615 milioane euro), pe când cea mai mică procedură analizată a fost în valoare de 500 lei (aproximativ 107 euro).

Publicarea anuală, în format deschis, a indicatorilor de performanță elaborați și monitorizați în cadrul Strategiei Naționale Anticorupție (Angajament OGP/Summit Londra)

Prezentul raport și anexele sale urmează a fi publicate în format deschis pe portalul SNA, după aprobarea acestuia în cadrul Platformelor de cooperare constituite în vederea monitorizării Strategiei.

3.2. CREȘTEREA INTEGRITĂȚII INSTITUȚIONALE PRIN INCLUDEREA MĂSURILOR DE PREVENIRE A CORUPȚIEI CA ELEMENTE OBLIGATORII ALE PLANURILOR MANAGERIALE ȘI EVALUAREA LOR PERIODICĂ CA PARTE INTEGRANTĂ A PERFORMANȚEI ADMINISTRATIVE

3.2.1. Îmbunătățirea capacității de gestionare a eșecului de management prin corelarea instrumentelor care au impact asupra identificării timpurii a riscurilor și vulnerabilităților instituționale

Auditarea internă, o dată la doi ani, a sistemului de prevenire a corupției la nivelul tuturor autorităților publice

Ministerul Justiției: Misiunea de evaluare cu tema “Evaluarea sistemului de prevenire a corupției” a fost derulată în perioada 19 februarie - 6 aprilie 2018, din care intervenția la fața locului în perioada 05.03-16.03.2018. Perioada supusă auditării a fost 01.01 -

31.12.2017. Potrivit Planului de acțiune al misiunii de audit, au fost auditate 2 activități¹¹, fiind formulate 5 constatări și 10 recomandări.

Ministerul Transporturilor: Serviciul audit intern din cadrul ministerului a desfășurat o misiune de audit intern cu tema “Evaluarea modului de implementare a Strategiei Naționale Anticorupție la nivelul ministerului”. Obiectivele misiunii de audit intern au fost:

- Analiza modului de organizare și funcționare a structurii responsabile cu prevenirea corupției la nivelul aparatului central al ministerului;
- Evaluarea stadiului implementării Strategiei Naționale Anticorupție la nivelul Ministerului Transporturilor.

Ministerul Culturii și Identității Naționale: A fost realizată misiunea de audit cu tema „Auditarea sistemului de prevenire a corupției”.

Ministerul Finanțelor Publice a raportat că în Planul de audit public intern aferent anului 2019 se regăsește o misiune de audit privind evaluarea stadiului sistemului de prevenire a corupției la nivelul ministerului.

În cadrul ministerului există două structuri de audit consolidate, respectiv Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditului Public Intern (UCAAPI) și Direcția de Audit Public Intern (DAPI).

În scopul facilitării realizării misiunilor de audit public intern privind evaluarea stadiului sistemului de prevenire a corupției în cadrul entităților publice, în anul 2018, în urma consultărilor purtate cu Secretariatul tehnic al SNA, UCAAPI a publicat un *Îndrumar pentru derularea misiunilor de audit public intern privind evaluarea sistemului de prevenire a corupției*. Îndrumarul are scopul de a oferi structurilor de audit public intern instrumentele necesare pentru aplicarea cerințelor de auditare a sistemului de prevenire a corupției și realizarea unei abordări unitare a acestor misiuni.

La nivelul **Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor (ONPCSB)** misiunea de audit intern s-a demarat în cursul anului 2017, conform planificării, având drept temă „Evaluarea sistemului de prevenire a corupției la nivelul ONPCSB.” Această acțiune s-a finalizat în trimestrul II al anului 2018.

Revizuirea actelor normative secundare și/sau terțiare în materie pentru asigurarea corelării standardelor de control managerial intern cu inventarul măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției

Secretariatul General al Guvernului a raportat că prin proiectul “Consolidarea implementării standardelor de control intern managerial la nivel central și local” -cod SIPOCA 34 au fost elaborate trei instrumente de lucru (*Metodologia de management al riscurilor, Ghidul de realizare a procedurilor de sistem și operaționale, Manual de implementare SCIM*), care sunt publicate pe site-ul SGG,

¹¹Activitate auditată 1: Evaluarea gradului de implementare a măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, din punct de vedere al conformității cu cadrul normativ și procedural aplicabil perioadei auditate;
Activitate auditată 2: evaluarea procesului de centralizare anuală și actualizare a măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției precum și a indicatorilor de evaluare.

<https://sgg.gov.ro/new/metodologie-scim/>. Acestea au fost finalizate după modificarea legislației specifice în domeniul controlului intern managerial, respectiv publicarea OSGG 600/2018 privind aprobarea Codului Controlului intern managerial al entităților publice.

Adoptarea cadrului normativ necesar pentru introducerea unei metodologii standard de evaluare a riscurilor de corupție și implementarea acesteia, la nivel central, ca premisă pentru actualizarea o dată la doi ani a planurilor de integritate

Dezvoltarea unui mecanism instituțional de evaluare ex- post a incidentelor de integritate și de promovare a măsurilor preventive adaptate la tipologia faptelor analizate

La data de 2 august 2018 a fost adoptată Hotărârea de Guvern nr. 599, pentru aprobarea *Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu indicatorii de estimare a probabilității de materializare a riscurilor de corupție, cu indicatorii de estimare a impactului în situația materializării riscurilor de corupție și formatul registrului riscurilor de corupție, precum și pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu formatul raportului anual de evaluare a incidentelor de integritate*. Actul normativ a fost publicat în Monitorul Oficial Partea I nr. 751/30.08.2018, dată la care a intrat în vigoare. Informații detaliate se regăsesc la punctul 2.2.4. *Sprijin metodologic*.

Publicarea listei incidentelor de integritate și a măsurilor de remediere, alături de rezultatele evaluării SCIM și de indicatorii aferenți fiecărui standard

SGG publică anual pe site-ul propriu rapoartele privind controlul intern managerial¹². Ministerul Justiției, prin Secretariatul tehnic al SNA solicită tuturor instituțiilor și autorităților publice situația incidentelor de integritate, în cazul în care acestea au existat, precum și o prezentare succintă a măsurilor adoptate pentru remedierea aspectelor care au favorizat producerea incidentului.

Lista incidentelor de integritate reprezintă anexă la prezentul raport și va fi publicată în format deschis pe portalul SNA, după aprobarea acestuia în cadrul platformelor de cooperare constituite în vederea monitorizării Strategiei.

Adoptarea unui standard de raportare anual referitor la modul de utilizare a banilor publici pentru atingerea obiectivelor instituției publice, ca premisă pentru stabilirea finanțării viitoare și reflectarea acestui standard în rapoartele anuale ale instituțiilor publice

În decursul anului 2018 SGG și MFP au inițiat un proiect de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea metodologiei de elaborare a planurilor strategice instituționale, fundamentarea și execuția programelor bugetare la nivelul administrației publice centrale. Metodologia își propune să integreze componenta de implementare și monitorizare a planului strategic instituțional în contextul introducerii programelor bugetare și monitorizării performanțelor bugetelor publice.

¹² <https://sgg.gov.ro/new/rapoarte/>

Stabilirea de ținte de management pentru funcțiile de conducere privind gradul de conformitate administrativă și de implementare a standardelor legale de integritate, precum și aplicarea corelativă de măsuri manageriale corective

Au fost stabilite și aprobate țintele de management pentru funcțiile de conducere privind gradul de conformitate administrativă și de implementare a standardelor legale de integritate, precum și aplicarea corelativă de măsuri manageriale corective la nivelul entităților. Astfel, la nivelul SGG au fost identificate un număr de 10 ținte de management pentru standardele de integritate, cu măsuri corective, structuri responsabile și termene, respectiv:

- Elaborarea de chestionare de evaluare pentru aprecierea Gradului de cunoaștere de către angajați a normelor privind Codul etic/deontologic/de conduită;
- Elaborarea de chestionare de evaluare pentru aprecierea Gradului de cunoaștere de către angajați a normelor privind declararea averilor; Elaborarea și postarea pe intranet a Procedurii interne privind declararea averilor;
- Elaborarea și publicarea anuală a inventarului cadourilor pe site-ul instituției; Elaborarea și postarea pe intranet a Procedurii interne privind declararea cadourilor;
- Elaborarea de chestionare de evaluare pentru aprecierea Gradului de cunoaștere de către angajați a normelor privind conflictul de interese;
- Elaborarea de chestionare de evaluare pentru aprecierea Gradului de cunoaștere de către angajați a normelor privind consilierul etic și pentru creșterea Gradului de popularizare a rolului consilierului de etică;
- Elaborarea de chestionare de evaluare pentru aprecierea Gradului de cunoaștere de către angajați a normelor privind conflictul de interese;
- Gradul de acceptare și preluare al recomandărilor formulate de societatea civilă cu privire la proiectele de acte normative supuse consultării publice (ca procent între numărul total de recomandări transmise și numărul de propuneri efectiv preluate);
- Elaborarea și postarea pe site-ul instituției a Raportului de implementare a Legii nr. 544/2001 pentru ultimul an;
- Elaborarea și postarea pe intranet a Procedurii interne privind avertizorul de integritate;
- Elaborarea și postarea pe intranet a Procedurii interne privind inventarierea funcțiilor sensibile.

3.2.2. Creșterea eficienței măsurilor preventive anticorupție prin remedierea lacunelor și a inconsistențelor legislative cu privire la consilierul de etică, protecția avertizorului în interes public și interdicțiile post-angajare (pantouflage-ul)

Elaborarea cadrului normativ secundar și/sau terțiar în vederea garantării protecției avertizorilor în interes public

Completarea cadrului normativ prin extinderea ariei de aplicare a interdicțiilor la migrarea angajaților din sectorul public în cel privat și reglementarea mecanismelor de control al respectării acestor interdicții, precum și a cadrului sancționator

Realizarea evaluării legislației privind protecția avertizorilor în interes public și migrația angajaților din sectorul public în cel privat se numără printre activitățile Proiectului „Consolidarea capacității administrative a secretariatului tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 de a sprijini implementarea măsurilor anticorupție”, finanțat prin fonduri POCA 2014-2020.

3.3 - CONSOLIDAREA INTEGRITĂȚII, REDUCEREA VULNERABILITĂȚILOR ȘI A RISCURILOR DE CORUPȚIE ÎN SECTOARE ȘI DOMENII DE ACTIVITATE PRIORITARE

3.3.1. Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul public de sănătate

Înființarea în cadrul Ministerului Sănătății a unui mecanism de prioritizare a alocărilor bugetare și evaluare a oportunității deciziilor MS și CNAS, conform studiilor bazate pe dovezi și a unor metodologii și criterii clare de evaluare

La nivelul Ministerului Sănătății (MS) se derulează proiectul „Îmbunătățirea capacității de planificare strategică și management al Programelor Naționale de Sănătate Publică (PNSP) finanțate de Ministerul Sănătății”- cod SIPOCA 13. În cadrul activității „Dezvoltarea instrumentelor de planificare strategică și de bugetare pe programe pentru programele naționale de sănătate publică”, au fost finalizate, urmând a fi aprobate, două documente:

- O analiză comprehensivă a situației actuale a Programelor Naționale de Sănătate Publică și evaluarea nevoilor acestora. Evaluarea fiecărui Program Național de Sănătate Publică și identificarea deficitelor existente prin consultări, studii/analize a deficitelor de acoperit pentru optimizarea performanțelor PNSP (se vor avea în vedere: deficite legate de cadrul normativ, resursele umane și formarea acestora, deficite metodologice, informaționale, de infrastructură, inclusiv IT, financiare, manageriale s.a)”;
- O metodologie unitară de planificare strategică și bugetară, plan de măsuri pentru PNSP, matrice logframe PNSP, organizarea fluxurilor financiare și controlul implementării Programelor Naționale de Sănătate Publică, incluzând criterii precum echitatea, eficiența, costurile, fezabilitatea. Colectarea datelor și informațiilor cantitative și/sau calitative necesare și stabilirea gradului de prioritate pentru fiecare Program Național de Sănătate Publică implementat.

Transparentizarea utilizării resurselor publice prin agregarea centralizată a datelor pe portalul transparenta.ms.ro

Continuă activitățile menționate în *Raportul privind stadiul implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 în anul 2017*, respectiv protocolul de colaborare al Ministerului Sănătății cu Agenția Națională pentru Agenda Digitală a României (ANADR), aplicarea *Ordinului Ministrului Sănătății nr.1258/2016 pentru transparentizarea informațiilor cu privire la achizițiile publice și contractele ce implică utilizarea patrimoniului public la nivelul spitalelor publice, serviciilor județene de ambulanță și instituțiilor cu personalitate juridică aflate în subordinea sau în coordonarea Ministerului Sănătății* și încărcarea datelor pe platforma www.monitorizarecheltuieli.ms.ro, aceeași pe

care se realizează și monitorizarea cheltuielilor spitalelor publice, dar pe altă partiție, platformă dezvoltată de către Serviciul de Telecomunicații Speciale (STS).

Instituirea la nivelul MS și CNAS a unui mecanism comun de monitorizare și control al furnizorilor din sistemul de asigurări sociale de sănătate

În urma unei serii de întâlniri între conducerea Ministerului Sănătății și CNAS s-a stabilit ca pe lângă planul comun de control și ordinele curente de control, să se semneze un protocol care să prevadă acțiuni comune și desemnarea unor echipe mixte, precum și sprijin reciproc în activitatea structurilor de control ale celor două instituții.

Instituirea unui mecanism de trasabilitate a medicamentelor de pe piața românească

Continuă aplicarea măsurilor menționate în Raportul privind stadiul implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 în anul 2017, respectiv aplicarea a OMS nr. 886 din 31 iulie 2017 și OMS nr. 1.038 din 8 septembrie 2017 care stabilesc că fiecare distribuitor angro, importator și fabricant autorizat trebuie să raporteze pentru cantitățile livrate din fiecare medicament numele beneficiarului și țara de destinație a livrării. Aceasta deschide posibilitatea verificării trasabilității medicamentelor pe tot lanțul de distribuție, de la fabricație până la nivel de farmacie comunitară. Ministerul Sănătății și Agenția Națională a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale au astfel posibilitatea să urmărească în timp real exporturile paralele directe realizate de distribuitori.

Revizuirea mecanismului de feedback al pacientului pentru a obține, independent de unitățile medicale, informații despre experiența pacienților

Continuă funcționarea mecanismului de feedback al pacienților implementat în decembrie 2016, până în prezent fiind prelucrate aproximativ 86.992 de chestionare SMS și 201.924 chestionare web.

Rolul de sprijin și îndrumare a responsabililor de integritate din unitățile subordonate sau aflate în coordonarea ministerului se manifestă în mod continuu și permanent. Serviciul de Integritate este în contact permanent și cu consiliile etice din sistemul sanitar.

De asemenea, acțiuni de instruire și diseminare de informații pe subiectul luptei anticorupție și de diminuare a riscurilor de corupție sunt organizate în toată rețeaua Ministerului Sănătății de către Serviciul de Integritate, în colaborare cu ANI, DGA și alte instituții de profil. Un exemplu este proiectul „Mecanisme eficiente pentru prevenirea și combaterea corupției în administrația publică”, o serie de sesiuni de instruire derulate de Direcția Generală Anticorupție din cadrul MAI, cu susținerea Ministerului Sănătății, care s-a desfășurat pe parcursul anului 2018 și la care au participat toți responsabilii de integritate din rețeaua de sănătate publică de la nivelul fiecărui județ.

3.3.2. Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul național de educație

Introducerea unui sistem sancționator disuasiv anti-plagiat, inclusiv prin condiționarea acordării unor beneficii de ordin financiar de evaluarea lucrării de doctorat de către CNATDCU, precum și dezvoltarea unui mecanism de avertizare și detectare timpurie a comportamentelor neconforme

Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (CNATDCU), în baza atribuțiilor stipulate în Regulamentul de organizare și funcționare aprobat prin Ordinul ministrului Educației Naționale și Cercetării Științifice nr. 3482/2016, a verificat în anul 2018, un număr de 2271 lucrări de doctorat, 2127 dintre acestea fiind validate și 44 invalidate, 100 fiind în diferite stadii de analiză. Prin Ordinul nr. 3485/2016 a fost aprobată lista programelor informatice recunoscute de CNATDCU și utilizate la nivelul instituțiilor de învățământ superior organizatoare de studii universitare de doctorat și al Academiei Române, în vederea stabilirii gradului de similitudine pentru lucrările științifice (softuri anti-plagiat).

Potrivit prevederilor art. 219 alin. (1) lit. c) și lit. d) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, CNATDCU verifică anual modul de desfășurare a concursurilor pentru ocuparea posturilor didactice și de cercetare din universități și prezintă ministrului educației naționale un *Raport privind resursa umană pentru activitățile didactice și de cercetare din învățământul superior*.

La nivelul ministerului s-au constituit echipe mixte de control formate din membri evaluatori ai CNATDCU și consilieri din cadrul Corpului de Control. Astfel, în perioada aprilie - decembrie 2018, aceste echipe mixte au desfășurat activități de monitorizare și control la nivelul tuturor universităților din sistemul național. În cadrul acestei activități, membrii CNATDCU au urmărit, în principal, verificarea îndeplinirii standardelor minimale, a legalității constituirii comisiilor de concurs, a respectării normelor de etică, integritate și deontologie profesională, formulând concluzii și recomandări.

Înființarea de programe de pregătire universitară și postuniversitară pe teme de etică și integritate, organizate în facultăți care dețin expertiză în domeniul eticii organizaționale

În baza autonomiei universitare, în funcție de solicitări, au fost înființate programe de pregătire universitară și postuniversitară pe teme de etică și integritate, organizate în facultăți care dețin expertiză în domeniul eticii organizaționale. Facultatea de Administrație Publică din cadrul Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative, a inițiat un program de masterat - Integritate publică și politici anticorupție, acreditat ARACIS, cu durata de doi ani, în sistem de învățământ cu frecvență.

În data de 30 ianuarie 2018, a fost aprobat ordinul privind includerea în planurile de învățământ, pentru toate instituțiile de învățământ superior din sistemul național a cursurilor de etică și integritate academică. Începând cu anul universitar 2018-2019, cursurile de acest tip au devenit obligatorii în cadrul studiilor universitare de masterat și doctorat, deoarece în aceste cicluri de studiu creația individuală și cercetarea științifică au o pondere majoritară. Pentru studiile universitare de licență, cursul are deocamdată caracter opțional, întrucât partea de creație are o pondere mai mică. Documentul a fost elaborat cu scopul unei implementări coerente și unitare a *Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016-2020* și se fundamentează inclusiv pe dispozițiile Legii Educației Naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Monitorizarea video și audio a concursurilor și examenelor naționale organizate în sistemul educațional

Concursurile și examenele naționale organizate în sistemul de învățământ au fost monitorizate audio-video, în toate centrele de examinare/evaluare fiind funcționale la nivel național un număr de 29.326 camere, verificate înaintea susținerii probelor și monitorizate pe parcursul acestora.

Au fost identificate încălcări ale prevederilor metodologiilor aferente, unele fiind identificate în timpul desfășurării de concursurilor/examenelor, altele după vizionarea înregistrărilor. Toate persoanele identificate în cazurile de nerespectare a legislației au fost sancționate conform prevederilor metodologiilor de concurs/de examen.

Constituirea centrelor de evaluare a lucrărilor de bacalaureat și evaluarea națională de la clasa a opta în județe limitrofe celor în care s-a desfășurat examenul și desemnarea aleatorie a județelor pentru care se realizează evaluarea, ulterior finalizării fiecărei probe

Începând cu anul 2015, lucrările de bacalaureat se corectează în centre de evaluare din alte județe decât cele în care candidații au susținut probele.

Un număr de 27 de candidați au fost eliminați din examen, pentru fraudă sau tentativă de fraudă, aceștia pierzând dreptul de a fi repartizați pe posturi didactice/catedre.

Publicarea standardizată a informațiilor privind veniturile, cheltuielile, achizițiile publice, sponsorizările, precum și activitatea academică de la nivelul unităților sistemului de învățământ de stat/instituțiilor de învățământ superior

Universitățile și-au publicat pe site informații publice privind veniturile, cheltuielile, achizițiile publice, precum și rapoartele privind activitatea de cercetare, academică și financiară și profilul Google academic ale cadrelor didactice.

3.3.3. Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul judiciar

Transparency International Romania (TI) în parteneriat cu Universitatea de Vest Timișoara, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Universitatea din Craiova, Universitatea „Babeș Bolyai”, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Universitatea din București derulează proiectul „*Servicii de consiliere juridică pentru victime ale unor abuzuri sau nereguli din administrație și justiție*”, cod SIPOCA377 având drept obiectiv general creșterea accesului la justiție pentru cetățenii, în special pentru cei aparținând grupurilor vulnerabile, care sunt victime ale unor abuzuri sau nereguli din administrația publică și sistemul judiciar, prin crearea și operaționalizarea unei rețele de centre de documentare și asistență.

Aprobarea și implementarea unui plan multianual de acțiune pentru promovarea integrității în sistemul judiciar

Prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 161/26.02.2018 a fost aprobat *Planul de integritate pentru implementarea Strategiei naționale anticorupție 2016-2020 la nivelul autorității judecătorești*, care ulterior a fost modificat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 941/11.10.2018.

Creșterea eforturilor de formare și conștientizare cu privire la integritate și componentele preventive ale politicilor anticorupție, inclusiv pentru judecătorii și procurorii în funcție (recomandare GRECO runda a IV-a - paragraful 119)

Institutul Național al Magistraturii are, alături de Consiliul Superior al Magistraturii, responsabilitatea creșterii eforturilor de formare și conștientizare cu privire la integritate și componentele preventive ale politicilor anticorupție. Astfel, în 2018 au fost organizate 19 activități de formare a judecătorilor și procurorilor în domeniul eticii și deontologiei judiciare, după cum urmează:

- 18 activități de formare privind normele de conduită - „etică și deontologie profesională”, realizate în cooperare cu formarea continuă descentralizată (1 seminar de Judgecraft aflat în calendarul EJTN 2018 și 17 seminarii în cooperare cu formarea continuă descentralizată);

- 1 școală de vară cu tema „etică și deontologie”, cu durata de 5 zile, deschisă participării procurorilor, judecătorilor, auditorilor de justiție și magistraților străini, activitate inclusă în Catalogul EJTN.

De asemenea, în cadrul seminariilor dedicate magistraților numiți în condițiile art. 33 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, au fost prevăzute și organizate 27 zile de formare în domeniul eticii și deontologiei judiciare.

În cadrul formării inițiale organizate în anul academic 2018, pentru disciplina etică și organizare judiciară au fost alocate 22 ore de formare tip seminar pentru auditorii de anul I și 3 ore de curs și 3 ore de seminar pentru auditorii de anul II. Ambele generații de auditori de justiție au beneficiat de activități suplimentare de formare având o componentă de etică și deontologie profesională, după cum urmează:

- procesele simulate organizate în cadrul disciplinelor drept civil/drept procesual civil, drept penal/drept procesual penal, dreptul familiei, precum și secvențele simulate desfășurate în contextul sesiunilor de formare au abordat inclusiv aspecte de etică și deontologie profesională;

- 20 de auditori de justiție au fost implicați în desfășurarea unor activități de formare de tip proces simulat organizate în contextul colaborării profesionale între Institutul Național al Magistraturii și Școala Națională de Grefieri, în domeniul deontologiei profesionale. Acestea au vizat comportamentul profesional în cadrul echipei magistrat-grefier, fiind derulate sub coordonarea unor formatori ai INM și SNG. Obiectivul specific al exercițiilor practice l-a constituit exersarea abilităților de comunicare și relaționare în context profesional;

- conferințe extra-curriculare - cu titlu de exemplu: conferința susținută la data de 18 aprilie, cu prilejul lansării lucrării “Integritatea în spațiul public și privat” și conferința cu tema „Rolul magistraților în problematica diversității culturale”, organizată la data de 13 septembrie 2018;

- activități incluse în cadrul programului de schimb de experiență AIAKOS 2018 (34 de auditori de justiție au beneficiat de acest program).

3.3.4. Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale

Organizarea periodică de către AEP a unor sesiuni de formare pentru reprezentanții partidelor politice (măsură preluată din SNA 2012-2015)

Autoritatea Electorală Permanentă (AEP) organizează evenimente și sesiuni de formare pentru reprezentanții partidelor politice (în special a mandatarilor financiari ai competitorilor electorali). În anul 2018 au fost organizate 4 astfel de evenimente, totalizând 40 de participanți.

În anul 2018 a fost emis materialul *Instrucțiuni generale privind finanțarea campaniei desfășurate cu ocazia referendumului național pentru revizuirea Constituției României din perioada 06-07.10.2018*, fiind adus la cunoștința competitorilor electorali prin publicarea pe site-ul AEP la adresa <http://www.roaep.ro/finantare/referendum/>.

De asemenea, în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020, AEP derulează proiectul *ARGUS - integritate, etică, transparență, anticorupție în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale*, care urmărește, printre altele, creșterea gradului de înțelegere a standardelor în materia finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale și promovarea bunelor practici în materie.

Asigurarea publicității surselor de finanțare a activității partidelor politice și a campaniilor electorale, precum și a cheltuielilor aferente (măsură preluată din SNA 2012-2015)

Acest obiectiv este realizat prin raportările furnizate Autorității Electorale Permanente (AEP) de fiecare partid politic (33 de raportări în anul 2016, 43 în anul 2017 și 31 în anul 2018).

Datele cantitative privind misiunile de control al surselor de finanțare a activității partidelor politice și a campaniilor electorale, precum și sancțiunile aplicate sunt prevăzute în rapoartele de activitate ale instituției, disponibile la adresa <http://www.roaep.ro/prezentare/alte-materiale/>.

Măsura continuării publicării în format deschis a datelor legate de finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale este parțial implementată. Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activităților politice și a campaniilor electorale, republicată, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 10/2016, prevăd ca până cel târziu la data de 30 aprilie a fiecărui an, partidele politice să depună la AEP raportările referitoare la activitatea desfășurată în anul anterior raportării. Datorită faptului că nu toate formațiunile politice respectă termenul stabilit pentru depunerea raportărilor, publicarea se va realiza pe măsură ce acestea sunt depuse la AEP.

Dezvoltarea și utilizarea programelor informatice pentru eliminarea votului multiplu și a votului exprimat fără drept

Autoritatea Electorală Permanentă a urmărit completarea legislației primare privind alegerile prezidențiale și europarlamentare cu prevederi referitoare la funcționarea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal - SIMPV prin elaborarea Proiectului de Lege PL-x nr. 427/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală. Proiectul a fost adoptat de Senat la data de 3 iulie 2018 și de Camera Deputaților la data de 19 decembrie 2018. În data de

18 ianuarie 2019, Președintele României a depus la Curtea Constituțională a României o sesizare de neconstituționalitate a *Propunerii legislative pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală* (PLX nr. 427/2018). Prin Decizia nr.146/13.03.2019, Curtea Constituțională a admis în parte sesizarea de neconstituționalitate. Astfel, s-a constatat că prevederile art. I pct. 45 [cu referire la art. 49 alin. (1) din Legea nr. 370/2004] și art. I pct. 50 [cu referire la art. 50 alin. (14) lit. a) și b) din Legea nr. 370/2004], precum și art. II pct. 4 [cu referire la art. 5 alin. (11) din Legea nr. 33/2007] și art. II pct. 50 [cu referire la art. 50 alin. (5) lit. a) și b) din Legea nr. 33/2007] sunt neconstituționale.

De asemenea, a fost respinsă, ca neîntemeiată, obiecția de neconstituționalitate a prevederilor art. I pct. 11 [cu referire la art. 15 alin. (2) din Legea nr. 370/2004] și art. I pct. 12 [cu referire la art. 16 alin. (3) din Legea nr.370/2004], precum și art. II pct. 21 [cu referire la art. 23 alin. (2) lit. a) și lit. b) din Legea nr. 33/2007] și art. II pct. 22 [cu referire la art. 24 alin. (3) din Legea nr. 33/2007].

Pe cale de consecință, Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală a fost transmisă Senatului României pentru reexaminare, fiind înregistrată ca L nr. 302/2018.

Asigurarea resurselor necesare pentru o selecție competitivă a oficialilor electorali și dezvoltarea unui modul de pregătire specializată pentru aceștia

Acest obiectiv vizează, în primul rând, Corpul experților electorali, evidența permanentă a persoanelor care au vocația de a deveni președinți ai birourilor electorale ale secțiilor de votare din țară și din străinătate sau locțiitori ai acestora, înființată, gestionată și actualizată de AEP, în conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (13) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente și ale Hotărârii AEP nr. 11/2015 privind aprobarea *Metodologiei de admitere în Corpul experților electorali*, cu modificările și completările ulterioare.

Mecanismele normative și administrative de selecție și evaluare a experților electorali și a operatorilor de calculator au fost îmbunătățite în anul 2018 prin actualizarea unui număr de 5 proceduri formalizate, reglementând desfășurarea activității de îndrumare și control electoral, înregistrarea și gestionarea proceselor verbale de constatare a contravențiilor din domeniul electoral și urmărirea aplicării lor, evaluarea și verificarea activităților desfășurate la nivelul structurilor teritoriale ale AEP, modul de întocmire și comunicare a rapoartelor elaborate la nivelul structurilor teritoriale ale AEP și instruirea/îndrumarea electorală a persoanelor implicate în organizarea și desfășurarea procesului electoral.

Totodată, a fost implementat un modul de examinare online a experților electorali. Au fost operate 330 de sesiuni de examinare online în vederea admiterii în Corpul experților electorali, 309 persoane promovând examinarea.

De asemenea, Proiectul de Lege PL-x nr. 427/2018 conține prevederi care se adresează consolidării statutului experților electorali și al operatorilor de calculator, creșterii indemnizației acestora, precum și îmbunătățirii mecanismelor normative și administrative de selecție și evaluare a experților electorali și a operatorilor de calculator.

În ceea ce privește formarea continuă a resursei umane implicate în procesul electoral, în cursul anului 2018, la nivelul filialelor și al birourilor județene ale AEP s-au organizat, împreună cu structurile teritoriale ale Serviciului de Telecomunicații Speciale, un număr de 69 sesiuni de recrutare și formare a operatorilor de calculator, în cadrul cărora au fost instruite 738 persoane.

Cu ocazia referendumului național pentru revizuirea Constituției din 6 și 7 octombrie 2018, filialele și birourile județene ale AEP, în colaborare cu președinții birourilor electorale de circumscripție și cu sprijinul logistic al instituțiilor prefectului au organizat la nivel național 136 de sesiuni de instruire a celor 18.662 de președinți ai birourilor electorale ale secțiilor de votare.

În luna noiembrie 2018 s-a organizat instruirea anuală a persoanelor implicate în organizarea și desfășurarea procesului electoral, care a vizat atât aspecte de ordin legislativ, cât și aspecte privind Registrul electoral. La sesiunea de instruire, structurată pe 30 de seminarii, au participat 150 de persoane din cadrul filialelor și birourilor județene ale AEP, cât și persoane din cadrul aparatului central implicate în mod direct în organizarea și desfășurarea alegerilor.

În cadrul întâlnirilor au fost evaluate aptitudinile și pregătirea de formator ale participanților, au fost dezbătute și problemele întâmpinate cu ocazia referendumului național pentru revizuirea Constituției din 6 și 7 octombrie 2018, s-au prezentat analize ale direcțiilor de specialitate și s-au centralizat propuneri și observații în vederea îndeplinirii în bune condiții a activităților instituției pentru organizarea și desfășurarea alegerilor care vor avea loc în anul 2019.

Condițiile de admitere a persoanelor în Corpul experților electorali asigură imparțialitatea și integritatea acestora, neapartenența la o formațiune politică, precum și condiția de a nu fi urmărit penal, trimis în judecată penală sau condamnat penal fiind cerințe obligatorii.

AEP monitorizează în mod permanent îndeplinirea acestor condiții și situațiile în care experții electorali au fost sancționați contravențional în legătură cu un proces electoral. Însă, furnizarea de informații inexacte, incomplete sau cu întârziere de instituțiile care le dețin reprezintă un risc pentru evaluarea respectării cerințelor de integritate menționate.

Publicarea în format deschis a datelor legate de finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale

În anul 2018, a fost publicat pe site-ul AEP, la adresa <http://www.roaep.ro/finantare/raport-anual-de-activitate>, *Raportul privind activitatea desfășurată de către Departamentul de control al finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale în anul 2017*, cuprinzând informații privind publicarea datelor legate de finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale. Totodată, se află în curs de elaborare Raportul privind activitatea desfășurată de către Departamentul de control al finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale în anul 2018, urmând a fi publicat pe site-ul AEP în cursul anului 2019.

La adresa <http://www.roaep.ro/finantare/> sunt publicate informații referitoare la subvențiile acordate partidelor politice de la bugetul de stat, situația *Valorile absolute ale limitelor pentru donații, împrumuturi și cotizații*, prevăzute de Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, aferente anului 2018, extrase ale rapoartelor de control efectuate, precum și raportările obligatorii privind activitatea curentă ale formațiunilor politice care le-au înaintat AEP.

3.3.5. Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în domeniul achizițiilor publice

Dezvoltarea unui mecanism de recompensare pentru ofertanții care s-au dovedit a fi integri în derularea afacerilor lor (Angajament OGP/Summit Londra)

În vederea implementării acestei măsuri, au fost purtate consultări cu ANAP, fiind agreată transmiterea unei adrese comune MJ-ANAP către Comisia Europeană, în vederea consultării Direcției Generale Piață Internă, Industrie, Antreprenoriat și IMM-uri (DG GROW) cu privire la dezvoltarea unui mecanism de recompensare pentru ofertanții care s-au dovedit integri în derularea afacerilor. Solicitarea a fost reiterată la data de 20 decembrie 2018.

Dezvoltarea unei baze de date accesibile publicului privind societățile cu condamnări definitive, precum și cu cele care nu au executat în mod corespunzător contractele atribuite în cadrul procedurilor de achiziții publice (Angajament OGP/Summit Londra)

Prin accesarea aplicației SEAP (SICAP) pot fi vizualizate informații cu privire la operatorii economici condamnați definitiv, informații publicate de operatorul Sistemului Electronic de Achiziții Publice, respectiv Agenția pentru Agenda Digitală a României (AADR), ca urmare a datelor primite de la instanțele de executare în conformitate cu prevederile art. 38 alin. (1) din Legea nr. 253/2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

Astfel, conform datelor comunicate de către AADR, pe parcursul anului 2018 au fost publicate la adresa www.e-licitatie.ro, în cadrul SEAP (SICAP) informații cu privire la 3 operatori economici cărora le-a fost aplicată prin hotărâri judecătorești definitive măsura interdicției de a participa la procedurile de atribuire a unui contract de achiziție publică.

Având în vedere prevederile legale mai sus menționate, precum și prevederile art. 501 alin. (1) lit. d) din Noul Cod de Procedură Penală, AADR opinează că indicatorul „Certificate constatatoare emise de ONRC ce conțin mențiuni cu privire la operatorii economici condamnați definitiv publicate periodic într-un singur punct de contact” ar trebui revizuit și redenumit în „Hotărâri judecătorești definitive prin care a fost dispusă măsura interdicției de a participa la procedurile de atribuire a unui contract de achiziție publică/ sectorial/acord-cadru sau a unui contract de concesiune”.

La adresa dedicată a Sistemului Electronic de Achiziții Publice (SEAP), respectiv www.e-licitatie.ro, atât vechea aplicație informatică (vechiul SEAP), cât și noua aplicație a acestuia - SICAP (Noul SEAP), dezvoltată în cadrul proiectului „Sistem informatic

colaborativ pentru mediu performant de desfășurare al achizițiilor publice - SICAP”, există o serie de facilități tehnice, prin accesarea secțiunii ”Documente constatatoare” care permit autorităților/entităților contractante să procedeze la încărcarea prin intermediul câmpurilor dedicate, a certificatelor (documentelor) constatatoare emise de autoritățile/entitățile contractante cu privire la îndeplinirea/neîndeplinirea obligațiilor contractuale de către contractant/contractant asociat și, dacă este cazul, pentru eventualele prejudicii.

Conform datelor comunicate de către AADR, pe parcursul anului 2018 au fost publicate în SEAP (SICAP) la adresa www.e-licitatie.ro de către autorități/entități contractante, un număr de 40.162 de documente constatatoare (inclusiv pentru cumpărări directe). Acest rezultat include toate documentele constatatoare publicate în perioada de referință, respectiv documente din care rezultă îndeplinirea corespunzătoare, cât și neîndeplinirea obligațiilor contractuale.

Testarea, în două instituții publice, a instituției pactelor de integritate în achizițiile publice

În sprijinul îndeplinirii acestui obiectiv specific, Transparency International Romania și Institutul de Politici Publice implementează proiectul „Pactele de Integritate - Mecanisme de control pentru buna gestionare a fondurilor UE”.

În perioada iulie-decembrie 2017 au fost negociate și semnate trei *Acorduri de Monitorizare* cu trei autorități contractante, incluzând toate prevederile necesare pentru implementarea Pactelor de Integritate în România, astfel:

- La nivelul achizițiilor proiectului „Sistem de management integrat al școlarității”, ce urmează a fi dezvoltat și implementat de Ministerul Educației Naționale (MEN), pe baza Protocolului de Colaborare pentru implementarea Pactelor de Integritate semnat de MEN, TI-Romania și Institutul de Politici Publice (IPP) la 05.09.2017;
- La nivelul achizițiilor proiectului „Creșterea gradului de acoperire geografică și de înregistrare a proprietăților din zonele rurale în Sistemul Integrat de Cadastru și Carte Funciară”, dezvoltat și urmând a fi implementat de Agenția Națională pentru Cadastru și Publicitate Imobiliară (ANCPI), pe baza Memorandumului de cooperare privind Pactele de Integritate semnat de ANCPI, TI-Romania și IPP la data de 20.11.2017;
- La nivelul achizițiilor proiectului „E-cultura: biblioteca digitală a României”, dezvoltat și urmând a fi implementat de Ministerul Culturii și Identității Naționale (MCIN), pe baza Memorandumului de cooperare privind Pactele de Integritate semnat de MCIN, TI-Ro și IPP la data de 11.12.2017.

Funcționarea eficientă a mecanismului pactelor de integritate este limitată de prevederile legale care, pe de o parte, nu permit monitorului independent din societatea civilă să primească informații, documente sau să aibă acces la ședințele comisiei de evaluare a ofertelor, iar pe de altă parte, nu prevăd, din perspectiva Autorităților Contractante, posibilitatea de a obliga operatorii economici, care vor depune oferte (ofertanții) și ulterior cei care vor câștiga atribuirea contractelor (contractanții), să adere la Pactele de Integritate.

Pe parcursul primului semestru al anului 2018 a continuat activitatea de studiu pe documentele elaborate de Agenția națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară (ANCPI) pentru proiectul „Creșterea gradului de acoperire geografică și de înregistrare a proprietăților din zonele rurale în Sistemul Integrat de Cadastru și Carte Funciară”, incluzând cererea de finanțare și studiul de fezabilitate, precum și documente specifice procesului de achiziție publică: strategia de contractare a serviciilor de înregistrare cadastrală sistematică, referatul de necesitate, termenii de referință, caietul de sarcini, propunerile de acord cadru și contract subsecvent.

De asemenea, a fost demarată activitatea de studiu pe documentele aferente proiectului „E-Cultura. Biblioteca digitală a României”, respectiv a cererii de finanțare, studiului de fezabilitate și documentului tehnic care este baza dezvoltării documentației de atribuire în cadrul proiectului.

Având în vedere începerea implementării proiectelor menționate de către ANCPI și Ministerul Culturii și Identității Naționale, în perioada de raportare cea mai mare parte a activităților TI-Romania și IPP s-a concentrat pe monitorizarea pregătirii documentelor de achiziție. De asemenea, au fost organizate mai multe întâlniri bilaterale pentru a discuta modul de lucru și recomandările transmise pentru fiecare dintre aceste documente.

Conținutul Pactelor de Integritate și planificarea activităților au fost prezentate celor mai relevante organizații reprezentând comunitățile afectate care au fost identificate până în prezent și cu care au putut fi stabilite mai multe întâlniri pe parcursul anului 2018, respectiv:

- Asociația Comunelor din România (ACoR), Federația Națională a GAL-urilor (FNGAL) și mai multe organizații de fermieri, coordonate de Federația Fermierul - organizații direct interesate de buna implementare a proiectului de cadastru în zone rurale;
- Federația Sindicatelor Libere din Învățământ (FSLI) - organizație direct interesată de demararea și buna implementare a proiectului de management electronic în învățământul pre-universitar al Ministerului Educației;
- Asociația MetruCub, una dintre puținele organizații din domeniul culturii preocupate de activități de advocacy și monitorizare a politicilor publice, care poate fi implicată în monitorizarea proiectului „E-Cultura. Biblioteca digitală a României”.

În luna decembrie 2018 a fost lansat primul raport de monitorizare, referitor la pregătirea proiectului și la pregătirea documentației de atribuire de către ANCPI¹³.

Publicarea în SEAP a modificărilor care determină o creștere a prețului, o prelungire a duratei de execuție sau o extindere/reducere considerabilă a obiectului contractului

Printre funcționalitățile disponibile în noua aplicație a Sistemului Electronic de Achiziții Publice dezvoltată în cadrul proiectului „Sistem informatic colaborativ pentru mediu

¹³ Disponibil on-line la <https://www.transparency.org.ro/ro/tironews/primul-raport-independent-de-monitorizare-cadrul-pactelor-de-integritate>

performant de desfășurare al achizițiilor publice - SICAP”, se regăsește și posibilitatea de publicare a modificărilor survenite într-un contract de achiziție publică, care au ca efect modificarea prețului și nu numai.

Astfel, începând cu data lansării noii aplicații a Sistemului Electronic de Achiziții Publice (Noul SEAP-SICAP), respectiv 2 aprilie 2018, comunicarea și publicarea modificărilor survenite într-un contract de achiziție publică se supun prevederilor legale referitoare la modificarea contractului, cu respectarea formularului specific implementat în cadrul Sistemului Electronic de Achiziții Publice.

Conform datelor comunicate de către AADR, au fost publicate în SICAP un număr de 63 de anunțuri de modificare care presupun corecții ale valorii contractelor, prin utilizarea acestui formular.

Organizarea periodică de cursuri de formare profesională multidisciplinară pentru promovarea bunelor practici naționale și internaționale în materia achizițiilor publice (măsură preluată din SNA 2012-2015)

Prin intermediul proiectului SIPOCA 45, în cadrul căruia ANAP are calitate de beneficiar, a fost dezvoltat *Ghidul online al achizițiilor publice* (www.achizitiipublice.gov.ro), care oferă suport operațional tuturor actorilor implicați în sistemul național al achizițiilor publice (ca măsură impusă de *Strategia Națională în domeniul achizițiilor publice - SNAP*, adoptată în vederea îndeplinirii condiționalității ex-ante G4). Ghidul oferă informații care acoperă toate procesele unei proceduri de achiziție publică, realizată de către orice autoritate contractantă, pe întreg parcursul de derulare a tuturor activităților, mai precis de la momentul identificării unei nevoi până la analiza gradului de realizare a indicatorilor de performanță asociați achizițiilor și oferirea datelor și informațiilor cu privire la rezultatele obținute și identificarea măsurilor de îmbunătățire a proceselor de achiziții publice.

Pentru a consolida progresul înregistrat ca urmare a acțiunilor finanțate prin proiectul “Creșterea capacității administrative a ANAP și a instituțiilor publice responsabile pentru implementarea Strategiei Naționale în domeniul achizițiilor publice (SNAP)” și pentru a răspunde obiectivului de profesionalizare a personalului implicat în domeniul achizițiilor publice, conform celor descrise în SNAP, în cadrul fișei de proiect depusă la AM POCA la data de 14 decembrie 2018, au fost incluse următoarele subactivități:

- revizuirea standardului ocupațional „expert achiziții publice” cod COR: 241940 (cod COR 214946 începând cu 8 august 2011), elaborarea cadrului de competențe pentru funcțiile publice de consilier achiziții publice și de consilier sistem achiziții publice;
- un program de formare specializată pentru 3.490 de persoane cu atribuții în domeniul achizițiilor publice și un program de perfecționare pentru 350 de persoane din cadrul ANAP, 160 de aleși locali (decidenți politici) și 100 de persoane responsabile cu verificarea internă. Având în vedere competențele legale ale INA, care își exercită atribuțiile în domeniul formării și perfecționării profesionale a personalului din administrația publică, activitățile referitoare la formare vor fi realizate în parteneriat cu acesta. Dintre cele minim 4.100 de persoane instruite,

minim 3.600 de persoane din autoritățile și instituțiile publice vor fi certificate la încetarea calității de participant la formare.

Astfel, se va continua sprijinirea autorităților contractante și a personalului implicat în domeniul achizițiilor publice, răspunzându-se și la „Recomandarea privind profesionalizarea în domeniul achizițiilor publice”, lansată de Comisia Europeană, prin care se face apel la necesitatea asigurării de către Statele Membre a cadrului strategic pentru dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului cu atribuții în derularea achizițiilor publice.

Analizarea practicii judiciare în materie de achiziții publice și evaziune fiscală, analiză utilă pentru unificarea practicii, inclusiv prin promovarea recursurilor în interesul legii (măsură preluată din SNA 2012-2015)

Reprezentanții Ministerului Justiției împreună cu cei ai Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție au efectuat în cursul anului 2018 o analiză a hotărârilor pronunțate de instanțele de judecată în materia infracțiunilor de evaziune fiscală în perioada 2014 - 2018, în vederea identificării eventualelor situații de practică neunitară. În acest context, au fost analizate un număr de aproximativ 330 de hotărâri pronunțate de instanțele de judecată în materia infracțiunilor de evaziune fiscală în perioada 2014 - 2017.

Raportul de analiză cu privire la cazurile de practică neunitară identificate urmează să fie elaborat în prima parte a anului 2019. În funcție de concluziile raportului, cele două instituții vor formula respectiv vor iniția propuneri de promovare a unor recursuri în interesul legii.

3.3.6. Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în mediul de afaceri

Continuarea demersurilor României de a deveni membru cu drepturi depline al OCDE și al grupurilor de lucru relevante ale organizației, și, în special, în Grupul de lucru Anti-mită. Aceasta presupune, de asemenea, aderarea la Convenția OCDE și punerea în aplicare a acesteia (Angajament Summit Londra)

Ministerul Justiției a continuat, și în cursul anului 2018, demersurile necesare pentru ca România să devină membru cu drepturi depline al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) și al grupurilor de lucru relevante ale organizației, în special, al Grupului de lucru Anti-mită.

În acest context menționăm faptul că, în urma discuțiilor avute în cadrul Comitetului Interministerial privind relația României cu OCDE, art. 5 din OUG nr. 40/2016¹⁴ a fost completat astfel încât să ofere temei legal pentru plata contribuțiilor financiare voluntare în vederea participării la formatele de lucru, proiectele și activitățile unor organizații internaționale cu care România colaborează în vederea aderării.

¹⁴ OUG nr. 40/2016 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative;

Astfel, MJ a demarat procedura de aprobare a plății contribuției voluntare a României la OCDE, din bugetul anual aprobat al Ministerului Justiției, în vederea finanțării participării României, prin Ministerul Justiției, într-un proiect de asistență tehnică privind conformitatea legislației naționale cu prevederile Convenției OCDE privind combaterea mituirii funcționarilor publici în cadrul tranzacțiilor comerciale internaționale. La data de 9 noiembrie 2018, Guvernul României a adoptat Hotărârea nr. 891/2018¹⁵ privind aprobarea contribuției voluntare a României la OCDE, act normativ promovat de MJ în vedere implementării proiectului de asistență tehnică privind conformitatea legislației naționale cu prevederile Convenției OCDE.

Având în vedere faptul că în bugetul anual, aprobat Ministerului Justiției pentru anul 2018, nu au fost prevăzute fondurile necesare asigurării acestei plăți, MJ a solicitat Ministerului Finanțelor Publice suplimentarea bugetului, ceea ce nu s-a realizat. Demersul a fost reluat la începutul anului 2019.

De asemenea, în 2018 a fost negociat proiectul predefinit „Dezvoltarea capacităților în domeniul guvernării publice - o abordare coordonată a Centrului Guvernului României” proiect implementat în parteneriat cu Secretariatul General al Guvernului, finanțat prin Mecanismele Financiare SEE și Norwegian 2014-2021, în colaborare cu Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE). Printre domeniile de intervenție ale proiectului se numără și integritatea în sănătate, educație și întreprinderile publice. Implementarea proiectului se va realiza în cursul anului 2019.

România a dobândit în luna aprilie 2018 statutul de țară participantă în cadrul Comitetului de Asistență pentru Dezvoltare (DAC) al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE).

Comitetul de Asistență pentru Dezvoltare din cadrul OCDE are un rol larg recunoscut pe plan internațional în sfera cooperării pentru dezvoltare. Formatul reunește cei mai importanți donatori globali de asistență pentru dezvoltare și ajutor umanitar, având atribuții în definirea Asistenței Oficiale pentru Dezvoltare (AOD) și a standardelor în materie, actualizarea listei statelor beneficiare, asigurarea analizei de specialitate, precum și în diseminarea bunelor practici în domeniul cooperării pentru dezvoltare.

Organizarea de consultări publice periodice între reprezentanții sectorului public și mediul de afaceri cu privire la agenda națională anticorupție și politicile publice cu impact asupra activității economice (măsură preluată din SNA 2012-2015)

În aprilie și decembrie 2018, MJ, prin Secretariatul tehnic al SNA, a organizat două reuniuni ale platformei de cooperare a mediului de afaceri, a administrației publice centrale și a autorităților independente și a instituțiilor anticorupție.

Ministerul Justiției și Camera de Comerț Americană în România au inițiat un proiect, privind consolidarea integrității în întreprinderile publice, ce presupune prezentarea și diseminarea de către organizatori a instrumentelor proprii dezvoltate (ex. *Metodologia*

¹⁵ Hotărârea nr. 891/09.11.2018 privind aprobarea contribuției voluntare a României la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), din bugetul anual aprobat al Ministerului Justiției, în vederea finanțării participării României, prin Ministerul Justiției, într-un proiect de asistență tehnică privind conformitatea legislației naționale cu prevederile Convenției OCDE privind combaterea mituirii funcționarilor publici în cadrul tranzacțiilor comerciale internaționale.

standard de evaluare a riscurilor de corupție și metodologia de evaluare a incidentelor de integritate, Codul de governanță corporativă - 2010, Principiile anticorupție - 2012, Ghidul de investiții în comunitate - 2015, Ghidul de evaluare a integrității partenerilor de afaceri - 2016, Ghidul privind conflictele de interese - 2017). În acest sens, MJ a trimis invitații către MFP și ME, în vederea participării împreună cu companiile de stat aflate sub tutelă.

Temele abordate au fost: avantajele elaborării și implementării unei politici de integritate la nivel de companie; elementele minime ale unei politici de integritate eficiente; prevenirea conflictelor de interese; promovarea unei culturi de integritate la nivel instituțional (importanța asigurării protecției avertizorilor de integritate, regimul cadourilor și ospitalității).

De asemenea, la data de 19 iunie 2018, a fost organizată, la sediul MJ, o masă rotundă privind promovarea unei culturi de integritate la nivelul întreprinderilor publice, fiind abordate temele anterior menționate. La reuniune au participat reprezentanți ai MJ, AmCham, MFP, MEC și ai unor întreprinderi și instituții publice subordonate celor două ministere.

La data de 21 noiembrie 2018, a fost organizată cea de-a doua ediție a mesei rotunde privind promovarea unei culturi de integritate la nivelul întreprinderilor publice. Punctele de pe agendă au fost: promovarea unei culturi de integritate la nivel instituțional (importanța asigurării protecției avertizorilor de integritate, regimul cadourilor și ospitalității), prezentarea unor instrumente dezvoltate de MJ de natură a sprijini luarea unor măsuri de prevenire a corupției (*Metodologia standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale și Metodologia de evaluare a incidentelor în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale*); prevenirea conflictelor de interese.

Discuțiile purtate de participanți au reliefat interesul reprezentanților ambelor sectoare cu privire la continuarea acestui format printr-o abordare mai concretă, orientată spre schimbul de experiență între responsabilii de conformitate din întreprinderile publice și mediul privat, în vederea formării profesionale a acestora. Astfel, a fost pusă în discuție posibilitatea continuării acestui demers prin organizarea unor sesiuni de formare, în care persoane cheie din interiorul întreprinderilor publice să fie formate profesional în vederea diseminării de informații în domeniul integrității și inițierii sau derulării unor programe de promovare a integrității instituționale. Proiectul continuă în cursul anului 2019.

Publicarea în format deschis a indicatorilor economici și de performanță (inclusiv a bugetelor și subvențiilor primite de la autorități publice) pentru întreprinderile la care statul este acționar, atât prin structuri ale administrației publice centrale, cât și locale.

Pe site-ul data.gov.ro se regăsește *Situația trimestrială a principalilor indicatori economico-financiari realizați de operatorii economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici/majoritari sau dețin direct/indirect o participație majoritară.*

Unitățile aflate sub autoritatea MFP au publicate pe site-urile proprii diverse informații financiare, rapoarte privind ședințele de transparență, bilanțuri contabile, etc.

3.3.7. Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în administrația publică locală

Monitorizarea acestui obiectiv este în sarcina Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP), care centralizează contribuțiile primite din partea autorităților administrației publice locale.

Revizuirea și simplificarea procedurilor administrative inclusiv prin utilizarea noilor tehnologii ale informației în vederea furnizării serviciilor publice online

A fost demarată analiza contribuțiilor autorităților administrației publice locale în scopul identificării și revizuirii tuturor procedurilor administrative care pot fi simplificate în vederea furnizării serviciilor publice online. Documentul final va conține un set de propuneri de simplificare a procedurilor administrative care ulterior se vor putea dezvolta în proiecte concrete ce vor viza furnizarea online a serviciilor publice.

Generarea unui index al integrității în cadrul administrației publice locale prin agregarea indicatorilor privind incidentele de integritate, evaluarea calității serviciului de către public și transparența instituțională

A fost demarată activitatea de identificare și analiză a legislației relevante domeniului și a indicatorilor de evaluare a măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției cuprinși în Anexa 3 la SNA. Astfel, au fost identificați un număr de 12 indicatori pe baza cărora se va realiza indexul integrității.

Ulterior acestei etape, experții MDRAP vor stabili metoda de colectare a datelor, vor colecta informațiile, fie din rapoartele periodice transmise de autoritățile administrației publice locale, fie prin contactarea directă a reprezentanților unităților administrativ-teritoriale, vor analiza/interpreta datele primite/colectate și, pe baza lor, vor elabora primul raport anual „Indexul integrității în administrația publică locală”.

Raportul se va tipări în 3500 de exemplare și va fi diseminat tuturor unităților administrativ-teritoriale. Totodată, se va asigura publicarea acestui document pe site-ul www.mdrap.ro.

În vederea asigurării continuității acestei activități, experții MDRAP vor elabora un „manual al generării indexului integrității la nivelul administrației publice locale”, pe baza căruia se vor realiza rapoartele anuale „indexul integrității în administrația locală”. Colectarea informațiilor necesare generării indexului, precum și realizarea acestuia se vor realiza utilizând platforma IT ce va fi realizată în cadrul proiectului SIPOCA 61 “Consolidarea sistemelor de integritate - cea mai bună strategie de prevenire a corupției în administrația publică”.

Implementarea metodologiei de identificare a riscurilor și vulnerabilităților la corupție (autorități ale administrației publice locale) elaborată de MDRAP cel puțin la nivelul consiliilor județene și municipiilor

În luna august 2018 a fost elaborat *Raportul de monitorizare (M2) a implementării SNA 2016-2020 la nivelul administrației publice locale* pentru anul 2017, pe baza centralizării raportărilor a 457 de primării și consilii județene din totalul de 3228, reprezentând un grad de raportare de 14,16%, în creștere cu 3% față de nivelul înregistrat în raportul de monitorizare (M1) anterior, respectiv 11,18%.

În scopul monitorizării implementării SNA la nivelul APL în anul 2018 s-a solicitat UAT - urilor descrierea procesului de realizare a analizei riscurilor și vulnerabilităților la corupție (Anexele A,B și C la metodologia MDRAP), până în prezent constatându-se o creștere a gradului de realizare a analizei riscurilor și a vulnerabilităților la corupție până la 16,6% (536 instituții au transmis documentele aferente).

În perioada 27 august - 3 octombrie 2018 au fost organizate 16 sesiuni de instruire a personalului responsabil cu implementarea SNA de la nivelul administrației locale (câte două sesiuni în Brașov, Cluj-Napoca, Constanța, Timișoara, Craiova, București și Iași și câte o sesiune în Suceava și Oradea). În cadrul acestor sesiuni au fost instruite un număr de 402 persoane, inclusiv în ceea ce privește implementarea metodologiei de identificare a riscurilor și vulnerabilităților la corupție la nivelul administrației publice locale.

În luna noiembrie 2018 MDRAP a demarat activitatea de sprijinire a 200 de unități administrativ-teritoriale (comune și orașe din toate județele țării) în scopul implementării măsurilor SNA 2016-2020 prevăzută în cadrul proiectului „Consolidarea sistemelor de integritate - cea mai bună strategie de prevenire a corupției în administrația publică”, cod SIPOCA 61. Dintre acestea un număr de 75 au beneficiat de asistență tehnică directă (vizită la sediul instituției), în timp ce alte 125 de primării beneficiază de asistență tehnică indirectă (sprijin acordat prin telefon și e-mail). Activitatea este în curs de implementare, urmând a fi finalizată în cursul anului 2020, odată cu colectarea documentelor aferente SNA 2016-2020 de la nivelul tuturor celor 200 de UAT - uri beneficiare.

De asemenea, *Metodologia de identificare a riscurilor și vulnerabilităților la corupție*¹⁶ a fost prezentată în cadrul celor 75 de vizite la sediul autorităților administrației publice locale (primării de orașe și comune) organizate de MDRAP în vederea acordării de asistență tehnică directă (sprijin în implementarea măsurilor de prevenire a corupției).

Conform prevederilor metodologiei transmise autorităților publice locale, procesul prin care sunt identificate riscurile și vulnerabilitățile este împărțit în următoarele trei etape:

- Formarea grupului de lucru pentru integritate/ stabilirea persoanei responsabile cu analiza vulnerabilităților și riscurilor;
- Identificarea vulnerabilităților, amenințărilor și riscurilor;
- Identificarea măsurilor de remediere.

¹⁶ *Metodologia de identificare a riscurilor și vulnerabilităților la nivelul administrației publice locale și modele de completare a tabelor prezentate în metodologie* sunt disponibile și pot fi consultate pe site-ul ministerului, în cadrul secțiunii dedicate: <http://mdrap.ro/sna-2016-2020>. Instrumentul a fost elaborat în anul 2014 și implementat în perioada 2014 - 2016 la nivelul a 79 de unități administrativ - teritoriale. Lista UAT-urilor care au implementat metodologia de identificare a riscurilor și vulnerabilităților la corupție se regăsește în Anexa 6 la R4 (<http://mdrap.ro/-5197/-1878/-8772>).

Până la momentul întocmirii *Raportului de monitorizare (M3) a implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2016 - 2020 la nivelul administrației publice locale în anul 2018*, un număr de 551 de primării și consilii județene au elaborat și transmis către MDRAP documentele necesare analizei, respectiv 17,07% din numărul total de UAT-uri. Având în vedere faptul că față de situația prezentată în M1 se înregistrează o creștere de 6%, respectiv cu doar 3% față de cea raportată în M2, se constată că numărul autorităților administrației publice locale care au procedat la identificarea riscurilor și vulnerabilităților la corupție este în continuare redus. Cu toate acestea, după cum a reieșit din activitatea de asistență tehnică acordată în cursul anului 2018, este posibil ca și alte UAT-uri să fi demarat acest proces, fără a fi transmis documentele către MDRAP, în cadrul activității de monitorizare.

În urma interacțiunii directe (vizite la sediul instituției) dintre reprezentanții MDRAP și angajații de la nivelul UAT-urilor beneficiare, s-a constatat faptul că, deși acest tip de comunicare implică costuri ridicate, resurse umane și mult timp alocat, prezintă următoarele avantaje: credibilitatea (pentru că indivizii sunt față în față), eficiența (documentele elaborate ulterior nu au necesitat revizuri repetate) și încurajarea participării (în cadrul discuțiilor responsabilii au arătat deschidere relatând diverse aspecte din activitatea de zi cu zi, implicit diverse instrumente elaborate).

Dezvoltarea, cu sprijinul structurilor asociative, a unor rețele de elaborare și evaluare a politicilor publice anticorupție de la nivel local

La nivelul MDRAP a fost demarată, în cadrul proiectului SIPOCA 61 “Consolidarea sistemelor de integritate - cea mai bună strategie de prevenire a corupției în administrația publică” operaționalizarea competiției „Rețeaua campionilor în domeniul integrității”, în vederea realizării următoarelor obiective:

- Promovarea propriilor experiențe de reformă și a instrumentelor de modernizare în domeniul anticorupție;
- Identificarea, propunerea, implicarea în procesul de elaborare a politicilor anticorupție;
- Colaborarea și consultarea cu MDRAP și cu structurile asociative ale autorităților administrației publice locale în vederea elaborării și evaluării politicilor publice anticorupție.

În cadrul competiției vor fi prezentate și premiate cele mai bune practici anticorupție adoptate/implementate la nivelul autorităților administrației publice locale. În acest sens a fost elaborat și aprobat prin Ordinul ministrului Dezvoltării și Administrației Publice nr. 1975/29.01.2018 regulamentul de organizare a „Rețelei campionilor în domeniul integrității” (în prealabil supus consultării structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale, precum și DGAP din cadrul MDRAP), ce conține informații privind regulile de înscriere în competiție, criteriile de selecție, modul de funcționare a rețelei, termenele de depunere/transmitere a exemplurilor de bună practică, etc.

În perioada următoare se va organiza un eveniment, cu durata de două zile, în cadrul căruia vor fi prezentate exemplele de bună practică primite și premiate. La această acțiune este preconizată participarea a 100 de persoane.

Câștigătorilor competiției (maxim 5 persoane/eveniment) li se va asigura participarea la sesiuni de instruire în domeniul prevenirii corupției organizate de instituții recunoscute la nivel european și internațional (Academia Internațională Anticorupție). Participanții vor elabora un raport amănunțit cu privire la „lecțiile învățate” care va fi publicat pe site-ul MDRAP și va fi diseminat tuturor UAT - urilor.

Reprezentanții MDRAP vor asigura actualizarea hărții bunelor practici anticorupție cu exemplele prezentate în cadrul evenimentelor.

De asemenea, platforma IT dezvoltată și implementată în cadrul proiectului SIPOCA 61 va include o secțiune „Rețeaua campionilor” care va oferi posibilitatea interacțiunii reprezentanților administrației publice locale în scopul realizării de schimburi de experiență precum și interacțiunea dintre aceștia și reprezentanții MDRAP în vederea obținerii/actualizării de informații necesare în activitatea curentă.

Elaborarea/actualizarea și implementarea codurilor de conduită la nivelul instituțiilor administrației publice locale

Reprezentanții direcției de specialitate din cadrul MDRAP desemnați responsabili privind monitorizarea implementării SNA la nivelul administrației publice locale au informat și sprijinit reprezentanții administrației publice locale cu privire la elaborarea/actualizarea și implementarea codurilor de conduită. A fost transmisă solicitarea privind completarea raportului de autoevaluare aferent anului 2017 (Inventarul măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției - Anexa 3 la Hotărârea Guvernului nr. 583/2016) direct pe portalul sna.just.ro. În baza unui nume de utilizator și a unei parole transmise individual fiecăreia dintre cele 3228 de UAT- uri. Prima măsură preventivă din Anexa 3 o reprezintă „Codul etic/deontologic/de conduită”. Un model al codului de etică se regăsește și pe site-ul MDRAP la secțiunea *Integritate și bună guvernare*.

Totodată, în cadrul celor 16 sesiuni de instruire a personalului responsabil cu implementarea SNA la nivelul administrației publice locale, organizate în perioada 27 august -3 octombrie 2018 la Brașov, Cluj-Napoca, Constanța, Timișoara, Craiova, București, Iași, Suceava și Oradea, cei 402 participanți au fost instruiți cu privire la implementarea măsurilor preventive anticorupție, implicit cu privire la elaborarea/actualizarea codurilor de etică/conduită.

De asemenea, în cadrul celor 75 de vizite la sediul autorităților administrației publice locale (primării de orașe și comune) organizate de MDRAP în vederea acordării de asistență tehnică directă privind implementarea SNA, au fost prezentate fișele întocmite pentru fiecare dintre indicatorii prevăzuți în Anexa 3 la SNA, modele de coduri de etică/conduită, proceduri aferente.

Totodată, aceste documente au fost prezentate și în cadrul activității de acordare a asistenței tehnice indirecte unui număr de 125 de instituții ale administrației publice locale (orașe și comune) privind implementarea măsurilor anticorupție.

Realizarea unor proiecte/activități în comun cu participarea autorităților publice locale și a reprezentanților societății civile, având ca obiectiv prevenirea corupției, promovarea eticii și integrității

Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP) a raportat că în anul 2018 mai multe UAT- uri au demarat implementarea mai multor proiecte pentru creșterea gradului de conștientizare și a nivelului de educație anticorupție la nivelul instituției:

- Proiectul „PRO-INTEGR - consolidarea integrității, reducerea vulnerabilităților și riscurilor de corupție în administrația publică din județul Bacău”, cod SMIS 118515, al cărui obiectiv răspunde măsurilor propuse și aprobate în planul de integritate pentru implementarea Strategiei Naționale Anticorupție pentru perioada 2016-2020;
- Proiectul „PRO CERTIF”, cod SMIS 119613, al cărui obiectiv vizează dezvoltarea și utilizarea sustenabilă a managementului calității în administrația băcăuană;
- Proiectul „Dezvoltarea sistemului de management anticorupție la nivelul județului Giurgiu - SisABC”. Proiectul răspunde problematicii prevenirii corupției și a mediului de integritate de la nivel județean prin derularea unei campanii publice, informarea și acordarea de asistență metodologică la nivelul a 9 comune din județ, formarea personalului de la nivelul celorlalte primării (inclusiv aleși locali) și elaborarea unei hărți pilot a integrității;
- Proiectul „Spunem NU Corupției”, implementate de Consiliul Județean Covasna și Consiliul Județean Sibiu prin care se dorește crearea unui model de bună practică în vederea analizării riscurilor și vulnerabilităților la corupție atât pentru instituțiile subordonate consiliilor județene, cât și pentru celelalte autorități locale din județe;
- Primăria Sectorului 2 a semnat în anul 2018 contractul de finanțare pentru proiectul „Alege libertatea, spune „NU” corupției!”, cod SIPOCA 414;
- Proiectul „etică și integritate în județul Suceava”, cod SIPOCA 416, al cărui obiectiv este creșterea transparenței, eticii și integrității în cadrul instituției și la nivelul unităților administrativ-teritoriale, respectiv instituțiilor publice din județul Suceava;
- Proiectul „etică și integritate la CJ Vaslui” urmărește creșterea capacității de implementare a măsurilor de prevenire a corupției la nivelul județului Vaslui. Vor fi îmbunătățite cunoștințele și competențele în ceea ce privește prevenirea corupției a minim 150 de persoane (angajați cu funcții de conducere și execuție din aparatul de specialitate al consiliului județean și instituțiilor publice subordonate și aleși locali), dintre care 100 vor fi certificați ca experți;
- Proiectul „Transparență și integritate în administrația publică locală din județul Vrancea”, cod SIPOCA 445. Obiectivul proiectului este dezvoltarea unui sistem

inovator și flexibil de prevenire a corupției, creșterea transparenței, eticii și integrității prin implementarea unor măsuri de prevenire a corupției, aplicarea unitară a mecanismelor, procedurilor și normelor de etică și integritate și îmbunătățirea cunoștințelor și competențelor în ceea ce privește prevenirea corupției la nivelul administrației publice locale din Vrancea, respectiv la nivelul celor 73 UAT-uri: 68 comune și 5 orașe, precum și la nivelul Consiliului Județean Vrancea;

- Proiectul „Consolidarea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție”, cod SIPOCA 427. Prin acest proiect se urmărește îmbunătățirea implementării măsurilor de prevenire a corupției în Municipiul Buzău, în paralel cu consolidarea cunoștințelor personalului privind prevenirea corupției și creșterea gradului de conștientizare a efectelor corupției în rândul acestora și al cetățenilor, conform SNA 2016-2020;
- Proiectul „Calitate și performanță în administrația locală” implementat de Primăria Municipiului Tecuci;
- Proiectul „Anticorupție, integritate, promovarea eticii - AIPE”, al cărui obiectiv este creșterea gradului de implementare a măsurilor de prevenire a corupției la nivelul UAT Municipiul Tecuci, în paralel cu consolidarea cunoștințelor și competențelor personalului din administrația publică locală privind prevenirea și creșterea gradului de conștientizare a efectelor corupției în rândul acestora și al cetățenilor, conform SNA 2016-2020;
- Proiectul „Creșterea capacității administrative a Municipiului Constanța prin implementarea de măsuri în domeniul anticorupție”, finanțat prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020. Obiectivul general al proiectului îl reprezintă creșterea transparenței, eticii și integrității în cadrul primăriei Constanța, în decursul a 16 luni, prin realizarea unei proceduri operaționale anticorupție, a unui ghid/manual bune practici de etică și integritate și instruirea personalului propriu în vederea aplicării măsurilor de prevenire a corupției;
- Proiectul „Integritate prin proceduri, instruire și prevenire - IPIP”, Cod SIPOCA 442, constă în consolidarea integrității la nivelul Primăriei Municipiului Călărași și Serviciilor Publice Locale aflate în subordinea Consiliului Local al Municipiului Călărași în vederea creșterii calității serviciilor publice locale;
- Proiectul „Măsuri integrate de prevenire a corupției la nivelul autorităților și instituțiilor publice din Municipiului Slobozia”;
- Proiectul „A.R.C.A. - Accesibilitatea procedurilor administrative prin Reducerea birocrăției și digitizare pentru Cetățenii Băniei” implementat de Primăria Municipiului Craiova;

- Proiectul „Performanță și calitate în administrația publică locală din Municipiul Motru”, cod SIPOCA 460, implementat de Primăria Municipiului Motru;
- Proiectul „Sprijinirea măsurilor referitoare la prevenirea corupției la nivelul Municipiului Sebeș”, cod SMIS 18740 implementat de Primăria Municipiului Sebeș;
- Proiectul „Prevenire, educație și combaterea corupției”, cod MySMIS 118772, implementat de către primăria municipiului Moreni (județul Dâmbovița) al cărui obiectiv urmărește realizarea unei proceduri anticorupție, a unui ghid de bune practici privind transparența în administrația publică locală, desfășurarea unei campanii pentru educație și anticorupție, organizarea unui workshop pentru combaterea fenomenului anticorupție și formarea a 30 de funcționari și aleși locali pe teme anticorupție;
- Proiectul „Dezvoltarea unei culturi privind prevenirea corupției la nivelul autorității publice locale”, cod SIPOCA 435 implementat de Primăria Municipiului Tulcea. În cadrul proiectului sunt prevăzute să se desfășoare activități de formare profesională, având ca indicator de rezultat „perfecționarea personalului din administrația publică locală în domeniul prevenirii combaterii corupției”.

Așa cum reiese din *Raportul de monitorizare (M3) a implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2016 - 2020 la nivelul administrației publice locale în anul 2018*¹⁷, principalele concluzii rezultate în urma analizei cantitative și calitative a datelor transmise de către reprezentanții autorităților administrației publice locale sunt:

- Gradul de aderare la valorile SNA 2016-2020 a înregistrat o creștere majoră față de ciclul strategic anterior, de la 16,17% la 49,88%. Astfel, în prezent 1610 de UAT-uri au aderat la valorile SNA, spre deosebire de numai 522 de UAT-uri în perioada 2012-2015. Chiar dacă față de anul 2017 se constată o creștere a gradului de raportare cu doar 4.68%, apreciem că aceste date brute sunt incomparabile, la rândul lor, cu cele aferente SNA 2008-2010, anterior înființării unei structuri responsabile cu prevenirea corupției și promovarea transparenței și integrității la nivelul administrației publice locale (și ne referim aici la structura de specialitate din cadrul MDRAP), când un număr de numai 12 UAT-uri au aderat la valorile SNA;
- Rata de completare a raportului anual de autoevaluare (Anexa nr.3 din H.G. nr. 583/2016) a crescut cu 11,37% față de anul 2017 (20,17%) când a fost înregistrat cel mai scăzut grad de raportare al acestui document - 8,80%, dar este încă scăzută față de cea aferentă ciclului strategic anterior (31,72% în anul 2015). Considerăm totuși că acest fapt a rezultat în urma modificării modalității de raportare (online) față de anii anteriori (format scriptic).

¹⁷ *Raportul de monitorizare (M3) a implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2016 - 2020 la nivelul administrației publice locale în anul 2018*¹⁷ și anexele aferente se vor regăsi și vor putea fi consultate pe site-ul MDRAP la secțiunea dedicată - Integritate și bună guvernare www.mdrap.ro/-5197/-1793

- Rata de raportare crește în funcție de tipul de UAT, respectiv de la consilii județene la comune. Trendul crescent al gradului de aderare în funcție de tipul de UAT poate fi explicat de faptul că la nivelul instituțiilor cu aparate administrative mai dezvoltate (consilii județene, primării de municipii) există resurse umane, financiare și materiale adecvate pentru susținerea acțiunilor prevăzute de mecanismul de monitorizare a implementării prevederilor SNA, față de primăriile de comune și orașe. De asemenea, ca și în anii anteriori, se constată diferențe majore între anumite județe, de aproape 40 de procente grad de raportare a unui anumit document; acest aspect este reliefat și în rapoartele anterioare (M2, M1, R4, R3). Trebuie precizat faptul că în cazul comparației la nivel de regiune nu se constată diferențe semnificative privind gradul de raportare al unui anumit document.
- În ceea ce privește implementarea măsurilor preventive anticorupție, de transparență instituțională și decizională și de bună guvernare, din analiza calitativă a rapoartelor transmise se constată faptul că deși au fost înregistrate progrese semnificative în activitatea desfășurată de unitățile administrativ-teritoriale raportoare, nu există o cultură a autopromovării. Astfel, acele aspecte pozitive din propria activitate, ce pot constitui atât soluții binevenite pentru alte administrații, dar și vectori pentru îmbunătățirea percepției cetățenilor cu privire la activitatea administrației locale, sunt rareori mediatizate și popularizate pe toate canalele de comunicare posibile.
- Au fost identificate și exemple de bună practică în ceea ce privește punerea în aplicare a unor măsuri inovative de promovare a integrității, de comunicare și transparență, educație anticorupție, implicare activă a cetățenilor, e-administrație. Toate aceste exemple se vor regăsi în Harta interactivă a bunelor practici identificate în domeniul prevenirii corupției la nivelul administrației publice locale, disponibilă la: <http://greencity.mdrap.ro/>.
- Întrucât în urma analizei calitative a documentelor transmise de către UAT-urile raportoare s-a constatat faptul că doar o mică parte dintre aceste au depășit nivelul generalizat de formalism adaptându-le la specificul instituției și având în vedere feedback-ul primit în urma activităților specifice întreprinse de direcția de specialitate a MDRAP în anul 2018 pentru realizarea prevederilor SNA 2016-2020 la nivelul administrației publice locale, apreciem că este necesară continuarea eforturilor depuse de către reprezentanții MDRAP în vederea promovării măsurilor preventive anticorupție și sprijinirii autorităților administrației publice locale în procesul de punere a lor în aplicare. Astfel, se impune în continuare instruirea personalului din cadrul autorităților locale, astfel încât acesta să înțeleagă și să aplice corect măsurile și instrumentele de lucru (metodologia de identificare a riscurilor și vulnerabilităților la corupție), în caz contrar existând riscul ca acțiunile întreprinse să aibă un caracter formal, iar demersurile inițiate să fie ineficiente.

3.4 - CREȘTEREA GRADULUI DE CUNOAȘTERE ȘI ÎNȚELEGERE A STANDARDELOR DE INTEGRITATE DE CĂTRE ANGAJAȚI ȘI BENEFICIARII SERVICIILOR PUBLICE

3.4.1. Creșterea gradului de educație anticorupție a personalului din cadrul autorităților și instituțiilor publice de la nivel central și local

Dezvoltarea de către MJ a unui program anual, on-line, de formare profesională pe teme privind integritatea în funcția publică, cu caracter obligatoriu, dedicat personalului cu funcții de conducere și de execuție din instituțiile publice (Angajament OGP/Angajament Summit Londra)

MJ - Potrivit calendarului proiectului POCA „Consolidarea capacității administrative a secretariatului tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 de a sprijini implementarea măsurilor anticorupție”, această activitate va fi derulată în perioada august - septembrie 2019.

La nivelul Direcției Generale Anticorupție se va realiza programa de formare profesională a personalului MAI în domeniile anticorupție, respectiv integritate. Totodată, Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” va contribui la implementarea măsurii conform atribuțiilor funcționale.

Organizarea și derularea de programe sectoriale de creștere a gradului de conștientizare și a nivelului de educație anticorupție în rândul personalului din administrația publică centrală și locală

Activitățile de informare și instruire anticorupție sunt realizate potrivit competențelor funcționale, de către structurile specializate de la nivelul DGA. În funcție de solicitare, Direcția Generală Anticorupție acordă sprijin de specialitate necesar implementării acestei măsuri, potrivit competențelor.

Au fost desfășurate toate cele 10 stagii de formare „etică și integritate organizațională”, planificate în anul 2018 împreună cu Centrul Multifuncțional de Pregătire Schengen, în proiectul „etică organizațională și integritate în Ministerul Afacerilor Interne”, în următoarele localități: Sibiu, Buzău, Slatina, Cluj-Napoca, București (2 activități), Galați, Ploiești, Iași și Drobeta-Turnu Severin. Proiectul vizează însușirea de către funcționarii MAI aflați la început de carieră a cunoștințelor și abilităților necesare dezvoltării unui comportament etic și integru în asigurarea aplicării legii. De asemenea, în perioada 20-22 noiembrie 2018, în parteneriat cu Centrul de Formare Inițială și Continuă al MAI din Orăștie, a fost organizat un nou stagiul de formare în cadrul proiectului „etică organizațională și integritate în MAI”.

De asemenea, având în vedere importanța educației și formării profesionale temeinice în domeniul integrității și al prevenirii corupției, în special pentru viitorii ofițeri, ofițerii DGA au desfășurat activități de predare și seminar în cadrul disciplinei de studiu „Integritate și prevenirea corupției”, destinată studenților din anul I ai Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, Facultățile de Poliție, Poliție de Frontieră, Jandarmi și Științe Juridice și Administrative.

La nivelul DGA, având în vedere rezultatele evaluării pe domeniile prioritare aferente anului 2017, precum și principalele vulnerabilități și riscuri la corupție ale structurilor MAI identificate au fost supuse aprobării ministrului afacerilor interne domeniile prioritare pentru anul 2018, acestea fiind:

1. Domeniul „poliție rutieră”, cu limitare strictă la formațiunile de poliție rutieră (compartiment/birou/serviciu etc.), fără poliția de ordine publică, din cadrul Poliției Române - au fost desfășurate un număr de 262 activități de instruire, la care au participat 1.991 de persoane (265 de persoane cu funcții de conducere și 1.726 de persoane cu funcții de execuție), dintr-un total de 2.125 funcții încadrate inițial, reprezentând un procent de 94% din numărul total al personalului încadrat.

2. Domeniul „resurse umane”, de la toate structurile MAI, inclusiv cu participarea membrilor comisiilor de concurs/contestație etc. și a personalului implicat în selecția, recrutarea, promovarea și evoluția în carieră - au fost desfășurate un număr de 262 activități de instruire, la care au participat 1.991 de persoane (265 de persoane cu funcții de conducere și 1.726 de persoane cu funcții de execuție), dintr-un total de 2.125 funcții încadrate inițial, reprezentând un procent de 94% din numărul total al personalului încadrat; cu personalul nou încadrat au fost realizate 382 de activități de instruire, la care au participat 4279 de persoane dintr-un total de 4.849 funcții încadrate, reprezentând un procent de 88% din numărul total al personalului încadrat; totodată, au fost realizate 558 de activități de informare cu membrii comisiilor de concurs/contestații pentru încadrarea posturilor vacante, la care au participat 7.416 de persoane (2.738 de persoane cu funcții de conducere și 4.678 de persoane cu funcții de execuție).

3. Stabilirea unor domenii specifice, de către structurile subordonate DGA, în baza analizelor proprii, ce au fost comunicate structurilor MAI beneficiare; au fost desfășurate 742 de activități de instruire, la care au participat 9.565 de persoane (1.243 de persoane cu funcții de conducere și 8.322 de persoane cu funcții de execuție), din totalul de 9.921 de persoane, reprezentând un procent de 96% din numărul total al personalului încadrat.

Totalizând activitățile preventive desfășurate în domeniile prioritare, rezultă că au fost 2.302 de activități, la care au participat 27.568 de angajați MAI.

În cadrul **Curții de Conturi (CCR)** au fost realizate următoarele forme de instruire:

- La începutul ședințelor din zilele de sediu șefii ierarhici au reamintit participanților prevederile din codul etic aplicabile acțiunilor de control/audit. De asemenea, au dezbătut situațiile deosebite, întâlnite de către auditorii publici externi în activitatea practică și care au relevanță din punct de vedere al eticii și integrității în activitatea curentă;
- În cadrul sesiunilor de formare profesională organizate de CCR, formatorii au abordat la începutul cursurilor prevederile din codul etic referitoare la conflictul de interese, incompatibilitățile, consilierea etică - Comitet de etică, avertizorii în interes public, declarații de independență etc. Din discuțiile cu formatorii a reieșit că gradul de cunoaștere, însușire și aplicare în practică de către auditorii publici externi a acestor prevederi este foarte ridicat.

În anul 2018, în cadrul reuniunii de lucru privind abordarea unor aspecte specifice în cadrul activității de audit aferente perioadei de programare 2014-2020 și care au fost organizate la nivelul Autorității de Audit, au fost prezentate și dezbătute obligațiile auditorilor publici externi în ceea ce privește etica, integritatea, evitarea conflictelor de interese, prevenirea și raportarea fraudelor, actelor de corupție și semnalarea neregularităților. Totodată, au fost prezentate aspecte privind preconizatele actualizări ale Codului Etic.

Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP) a raportat că în anul 2018, peste 400 de reprezentanți ai autorităților administrației publice locale de la nivelul celor 8 regiuni de dezvoltare ale României au beneficiat de instruire pe tematica SNA 2016-2020, atât în cadrul celor 16 sesiuni susținute de MDRAP, cât și în cadrul programului de specializare pentru obținerea certificatului ANC pentru ocupația „*expert prevenire și combatere a corupției*” organizate în cadrul proiectului „Consolidarea sistemelor de integritate - cea mai bună strategie de prevenire a corupției în administrația publică”, cod SIPOCA 61. Majoritatea primăriilor și consiliilor județene participante au consemnat această activitate în raportul transmis.

Dintre UAT-urile care au precizat în rapoartele transmise faptul că au organizat și/ sau au asigurat participarea personalului din cadrul instituției la cursuri de formare profesională în domeniul integrității precum și în alte domenii, cum ar fi politici publice, etică, GDPR, urbanism, achiziții publice, SICAP, enumerăm: Consiliul Județean Tulcea, Primăria comunei Halmeu, județul Satu Mare, Primăria municipiului Călărași, Primăria municipiului Galați, Primăria comunei Sita Buzăului (județul Brașov), Primăria comunei Poarta Albă (județul Constanța), Primăria comunei Grădina (județul Constanța) și Primăria comunei Golești (județul Vrancea), Primăria comunei Cuca (județul Argeș), Primăria municipiului Moinești (județul Bacău) și Primăria Municipiului București (PMB), unde 336 de angajați cu funcții de conducere și de execuție au fost instruiți în cadrul a 9 sesiuni de informare/ instruire/ conștientizare privind tematica integrității susținute în anul 2018.

3.4.2. Creșterea gradului de informare a publicului cu privire la impactul fenomenului corupției

Organizarea și derularea unei campanii de informare publică, în vederea creșterii gradului de conștientizare și a nivelului de educație anticorupție în rândul cetățenilor

Potrivit calendarului proiectului POCA „Consolidarea capacității administrative a secretariatului tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 de a sprijini implementarea măsurilor anticorupție”, această activitate va fi derulată în perioada octombrie 2019 - ianuarie 2020.

Organizarea și derularea de campanii sectoriale de informare publică, în vederea creșterii gradului de conștientizare și a nivelului de educației anticorupție în rândul cetățenilor

La nivelul Ministerului Finanțelor Publice (MFP) se implementează proiectul „Consolidarea integrității în instituțiile publice și în mediul de afaceri”, cu finanțare prin Programul

Operațional Capacitate Administrativă. Una din activitățile specifice se referă la derularea unor campanii de conștientizare și educație anticorupție, adresate instituțiilor publice și mediului de afaceri, prin intermediul unor caravane organizate la nivel județean și la nivelul municipiului București.

Ofițerii de prevenire ai DGA au desfășurat 4.424 de activități de informare și instruire, la care au participat 68.109 de angajați, 10.626 cu funcții de conducere și 57.483 cu funcții de execuție. Comparativ cu anul 2017, se evidențiază o creștere cu 14,40% a activităților desfășurate, precum și o creștere cu 18,05% a personalului participant.

Totodată, Direcția Generală Anticorupție, în colaborare cu Facultatea de Poliție din cadrul Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, a organizat, la sediul unității de învățământ din București, un workshop dedicat problemei integrității profesionale în activitatea Ministerului Afacerilor Interne. Workshop-ul a fost susținut de specialiștii Direcției Generale Anticorupție, Inspectoratului General al Poliției Române și ai Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” și a beneficiat de participarea studenților, a unor tineri absolvenți ai acestei instituții de învățământ, precum și a unor manageri din Poliția Română.

În cadrul proiectului „Tinerii României la Centenarul Marii Uniri”, ofițerii Serviciului Prevenire au participat la simpozionul științific „Integritate în mediul universitar” desfășurat în cadrul Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, în parteneriat cu patru centre universitare.

3.5 - CONSOLIDAREA PERFORMANȚEI DE COMBATERE A CORUPȚIEI PRIN MIJLOACE PENALE ȘI ADMINISTRATIVE

3.5.1. Continuarea progreselor înregistrate în investigarea cu imparțialitate și în soluționarea de către instanțe a faptelor de mare corupție și la nivel local (BM 3 și 4 din MCV

Continuarea efectuării de investigații profesionale și imparțiale în cazurile de competența DNA (măsură preluată din SNA 2012-2015)

În anul 2018 Direcția Națională Anticorupție (DNA) a soluționat prin sesizarea instanței de judecată 196 de dosare penale.

Au fost trimiși în judecată 556 de inculpați din care 501 inculpați prin rechizitoriu și 55 inculpați prin acorduri de recunoaștere a vinovăției. Între aceștia 65 sunt persoane juridice. 33 inculpați au fost trimiși în stare de arest preventiv.

Raportat la calitatea persoanelor, s-a dispus trimiterea în judecată a 155 persoane care au ocupat funcții de conducere, control, demnități publice ori alte funcții importante.

Prin cele 196 de rechizitorii și acorduri de recunoaștere a vinovăției au fost deduse judecății un număr de 1.136 infracțiuni, a căror structură se prezintă, în principal, după cum urmează: 470 - infracțiuni prevăzute în Legea nr.78/2000, din care:

- 117 - infracțiuni de corupție: 39 - luare de mită, 36 - dare de mită, 33 - trafic de influență, 9 - cumpărare de influență (art.61);

- 227 - infracțiuni asimilate infracțiunilor de corupție: 127 - abuz în serviciu contra intereselor publice (art.132), 4 - efectuare de operațiuni financiare incompatibile cu funcția, 5 - folosire de informații ce nu sunt destinate publicității, 84 - șantaj, 3 - folosirea influenței sau autorității, 4 - acordarea de subvenții cu încălcarea legii);
- 126 - infracțiuni împotriva intereselor financiare ale Comunităților Europene;
- 158 - infracțiuni prevăzute în alte legi speciale, din care: 96 - evaziune fiscală, 60 - spălarea banilor;
- 508 - infracțiuni prevăzute în Codul penal, din care: 4 - abuz în serviciu, 195 - înșelăciune, 3 - conflict de interese, 38 - fals intelectual, 30 - fals în înscrisuri sub semnătură privată, 93 - constituirea unui grup infracțional organizat, 1 - fals material în înscrisuri oficiale, 9 - fals în declarații, 14 - uz de fals, 17 - mărturie mincinoasă 23 - favorizarea făptuitorului, 23 - delapidare, 10 - șantaj, 32 - fals informatic, 4 - distrugere, 3 - ucidere din culpă;

În ceea ce privește operativitatea soluționării cauzelor, din cele 3.547 cauze soluționate pe fond, 1.026 cauze au fost soluționate în termen de 1 an de la prima sesizare, 793 în termen de 2 ani de la prima sesizare.

Cuantumul prejudiciului reținut în actele de inculpare este de 412,7 milioane euro, în creștere cu 85% față de anul 2017 iar valoarea măsurilor asigurătorii dispuse de procurori pentru repararea pagubei produse prin infracțiune este de 400,1 milioane euro, în creștere cu 139% față de anul 2017.

Asigurarea resurselor umane necesare desfășurării activităților de suport al investigațiilor în cauze de corupție la nivel înalt prin alocarea și bugetarea unui număr de 90 de posturi de ofițeri de poliție în cadrul DNA

Referitor la dezvoltarea actualului Serviciu Tehnic, ca o consecință a Deciziei Curții Constituționale nr. 51/16.02.2016, în anul 2018 nu au fost alocate și bugetate suplimentar funcții de ofițeri de poliție judiciară pentru cele 90 de posturi prevăzute în SNA.

Dezvoltarea la nivelul DNA a unui compartiment de analiză a datelor privind infracțiunile de corupție aflate în competența Direcției

În anul 2017 a fost înființat și a devenit operațional Compartimentul de analiză a datelor privind corupția la nivelul căruia au fost realizate două analize privind „Abuzul în serviciu în domeniul achizițiilor publice” și „Corupția în sistemul public de sănătate”. Ambele studii, care identifică modurile de operare folosite în săvârșirea infracțiunilor investigate de DNA, dar și vulnerabilitățile la corupție care au înlesnit acțiunile persoanelor condamnate definitiv, au fost transmise, pentru valorificare MJ, în activitatea de coordonare și monitorizare SNA, precum și PICCJ, în activitatea de urmărire penală.

Actualizarea strategiilor de combatere a corupției la nivel local elaborate de PÎCCJ

În prima jumătate a anului 2018, parchetele de pe lângă curțile de apel și tribunale au actualiza strategiile regionale de combatere a infracțiunilor de corupție.

Transmiterea de către instanțele de judecată în format electronic a hotărârilor judecătorești definitive pronunțate în dosarele de competența DNA și publicarea acestora pe site-ul DNA, cu respectarea cadrului legal privind protecția datelor cu caracter personal (măsură preluată din SNA 2012-2015)

DNA asigură activitatea de anonimizare a datelor cu caracter personal din hotărârile judecătorești definitive și le publică pe site-ul instituției pe măsură ce acestea sunt primite de la instanțele de judecată.

3.5.2. Îmbunătățirea activității de identificare, sancționare și de prevenire a cazurilor de incompatibilități, conflicte de interese și averi nejustificate (BM2 din MCV)

Continuarea activității de evaluare a averilor și a intereselor, a incompatibilităților și a conflictelor de interese și asigurarea unui follow-up eficient al cazurilor ANI care ajung pe rolul instanțelor de judecată sau al comisiilor de disciplină

În anul 2018, ANI a finalizat un număr de 2.077 dosare. Dintre acestea, în 310 dosare au fost constatate 165 de cazuri de incompatibilitate, 60 de cazuri de conflicte de interese (15 administrative și 1 penal), 6 cazuri privind constatarea unor diferențe nejustificate între averea dobândită și veniturile realizate și 5 cazuri referitoare la constatarea indiciilor privind săvârșirea unor fapte penale (fals în declarații).

Totodată, în perioada raportată, Agenția a aplicat 1.210 de sancțiuni contravenționale pentru nedepunerea declarațiilor de avere și de interese în termenele prevăzute de lege, neaplicarea sancțiunilor disciplinare, ca urmare a rămânerii definitive a raportului de evaluare etc.

Rata de confirmare a cazurilor constatate de ANI: 78,62% pentru incompatibilități, 92,58% pentru conflictele de interese administrative, respectiv 63,16% pentru averi nejustificate. Cazurile constatate de ANI au vizat funcții și demnități publice prevăzute la art. 1 din Legea nr. 176/2010, precum deputați, senatori, primari, viceprimari, consilieri județeni, persoane cu funcție de conducere/control, funcționari publici, funcționari publici cu statut special. La data întocmirii acestui raport se aflau pe rolul instanțelor de judecată aproximativ 600 de dosare.

Dinamizarea activității de prevenție, conștientizare și educație în cazul persoanelor care au obligația depunerii declarațiilor de avere și de interese

În sprijinul persoanelor responsabile cu implementarea prevederilor Legii nr. 176/2010, începând cu 1 mai 2018, Agenția Națională de Integritate (ANI) a acționat prin transmiterea de adrese în care au fost descrise atribuțiile, au fost atașate *Ghidul de completare a declarațiilor de avere și de interese și Ghidul privind incompatibilitățile și conflictele de interese*, precum și formularele declarațiilor de avere și de interese.

De asemenea, a fost creată o adresă de e-mail dedicată persoanelor responsabile, fiind desemnați doi inspectori de integritate care să răspundă în timp real solicitărilor cu privire la modul de completare a declarațiilor de avere și de interese.

Totodată, în luna decembrie 2018, ca urmare a analizării declarațiilor de avere și de interese transmise Agenției, inspectorii de integritate au transmis adrese către fiecare instituție cu deficiențele identificate în declarații. Aceste adrese au fost transmise către conducătorul instituțiilor și în atenția persoanelor responsabile, cu indicarea temeiului legal, respectiv a deficiențelor întâlnite, scopul adreselor fiind de a sublinia persoanele desemnate atribuțiile ce le revin potrivit art. 6 din Legea nr.176/2010. Astfel, în luna decembrie au fost expediate adrese către 261 de instituții, urmând ca această procedură să fie finalizată în luna ianuarie 2019 pentru diferența de 303 instituții.

În anul 2018, Agenția a desfășurat activități de cooperare cu instituțiile și autoritățile publice, precum și cu structurile asociative ale autorităților administrației publice locale, după cum urmează:

a) Proiectul „Identificarea timpurie și prevenirea conflictelor de interese în administrația publică locală”

În continuarea dezbaterilor regionale „Identificarea timpurie și prevenirea conflictelor de interese în administrația publică locală”, care au avut loc în 7 județe în anul 2017, reprezentanții Agenției au participat, în luna ianuarie 2018 la ultima dezbatere regională, care s-a desfășurat la București.

În cadrul sesiunii au participat secretari ai primăriilor de sector, secretari ai unităților administrativ teritoriale din Ilfov, funcționari publici cu atribuții în domeniul conflictului de interese, responsabili ai departamentului de integritate din cadrul Primăriei Municipiului București, precum și persoane din cadrul departamentelor de achiziții publice din cadrul primăriilor.

Dezbaterile au fost organizate în baza proiectului implementat de Agenția Națională de Integritate, în colaborare cu Institutul de Politici Publice, prin Programul de Cooperare Elvețiano - Român.

De asemenea, în continuarea dezbaterilor regionale, un inspector de integritate a participat la ședințe de lucru cu reprezentanții Consiliului Județean Brașov, pe tema importanței politicilor de prevenție în implementarea cadrului legal aferent conflictului de interese, respectiv cu reprezentanți ai Primăriei Municipiului Oradea și ai Primăriei Municipiului Constanța, în vederea acordării de asistență practică pe tema dezvoltării procedurilor/practicilor de prevenire a conflictelor de interese.

În data de 25 septembrie, ANI și Institutul de Politici Publice (IPP) au organizat o dezbatere la sediul Agenției, prilejuită de lansarea *Raportului anual privind identificarea timpurie și prevenirea conflictelor de interese*. Cu acest prilej, a fost prezentat impactul sistemului PREVENT în administrația publică locală, pentru creșterea transparenței și a integrității în realizarea procedurilor de achiziție publică.

b) Cooperarea cu Ministerul Culturii și Identității Naționale

În baza protocolului de colaborare încheiat în luna decembrie 2017 între Agenția Națională de Integritate și Ministerul Culturii și Identității Naționale, a fost lansat *Mecanismul de răspuns rapid la nevoile instituționale ale Ministerului Culturii și Identității Naționale*. În

acest sens, în luna iunie au avut loc două sesiuni de instruire cu reprezentanți ai Ministerului și ai instituțiilor aflate în subordinea/sub coordonarea acestuia.

Totodată, în luna noiembrie au avut loc o sesiune de instruire cu reprezentanți ai Ministerului și ai instituțiilor aflate în subordinea/sub coordonarea acestuia, în carul căreia a fost prezentat sistemul PREVENT.

Protocolul are ca obiectiv principal întărirea cooperării și coordonării eforturilor la nivel instituțional, în vederea eficientizării mecanismelor de prevenire și combatere a corupției în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, prin desfășurarea unor activități de prevenire și de conștientizare a incidentelor de integritate la nivelul personalului din cadrul Ministerului Culturii și Identității Naționale, precum și din cadrul instituțiilor aflate în subordinea/sub coordonarea acestuia.

c) Seminarul PREVENT

În luna ianuarie, Agenția Națională de Integritate, împreună cu Asociația Expert Forum au organizat la sediul ANI două seminarii de instruire cu privire la programul PREVENT, ce vizează obligația completării formularelor de integritate aferente procedurilor de atribuire derulate, precum și incompatibilități și conflicte de interese în procedurile de achiziții publice.

Evenimentele au reunit aproximativ 85 de reprezentanți ai instituțiilor publice de la nivel central și local și au avut ca scop sprijinirea activității autorităților contractante, prin facilitarea unei mai bune înțelegeri a obligațiilor ce le revin acestora cu privire la sistemul de verificare ex-ante în achizițiile publice, PREVENT și a procedurilor pe care acest program le presupune.

d) Colaborarea cu Institutul Național de Studii și Cercetări în Administrația Publică (INSCAP)

În anul 2018, Agenția Națională de Integritate a încheiat un protocol de colaborare cu Institutul Național de Studii și Cercetări în Administrația Publică (INSCAP), având ca obiectiv principal organizarea de programe de specializare, perfecționare și formare în administrația publică în domeniul integrității publice și diseminarea standardelor de integritate.

În baza protocolului, Agenția va pune la dispoziție specialiști pentru susținerea unor prelegeri și studii de caz în cadrul programelor, referitoare la: elemente și noțiuni de analiză practică a conflictelor de interese și a incompatibilităților, evaluarea averilor, completarea declarațiilor de avere și de interese, precum și strategii și politici publice în domeniul integrității publice.

Acordarea de asistență persoanelor care solicită clarificări cu privire la cadrul legislativ care guvernează sistemul de integritate

În perioada ianuarie - decembrie 2018, Agenția Națională de Integritate a venit în întâmpinarea persoanelor care au solicitat clarificări cu privire la acte normative, modalitățile de completare și depunere a declarațiilor de avere, regimul juridic al incompatibilităților și al conflictelor de interese.

Astfel, Agenția a emis 1.138 de puncte de vedere referitoare atât la posibilitatea producerii unei stări de incompatibilitate și / sau a unui conflict de interese, cât și la modalitatea de completare / depunere a declarațiilor de avere și de interese.

Puncte de vedere acordate de Agenția Națională de Integritate:

- Regimul juridic al conflictelor de interese: 262 (104 persoane fizice și 158 de persoane juridice);
- Regimul juridic al incompatibilităților: 696 (461 de persoane fizice și 235 de persoane juridice);
- Modalitatea de completare / depunere a declarațiilor de avere și de interese: 180 (140 de persoane fizice și 40 de persoane juridice).

Din analiza spețelor referitoare la posibilitatea producerii unei stări de incompatibilitate sau a unui conflict de interese, în conformitate cu dispozițiile legale aplicabile, ANI s-a pronunțat pozitiv în cazul a 90 de spețe de natură să genereze un conflict de interese, precum și în cazul a 274 de spețe de natură să genereze o stare de incompatibilitate.

Dinamizarea activității de cooperare cu instituțiile și autoritățile publice, precum și cu structurile asociative ale autorităților administrației publice locale

Începând cu data de 31.07.2018, Agenția Națională de Integritate a devenit beneficiarul proiectului POCA „LINC - creșterea capacității administrației publice centrale în prevenirea și identificarea cazurilor de conflicte de interese, incompatibilități și averi nejustificate”, proiect care se derulează în parteneriat cu Transparency International România.

Acest proiect se desfășoară pe o perioadă de 18 luni și are următoarele obiective:

- Creșterea rolului consilierilor de etică și a corpurilor de control din administrația publică în domeniul prevenirii și identificării incidentelor de integritate, prin dezvoltarea și adoptarea unor proceduri specifice pentru aceștia și creșterea corelativă a capacității Agenției Naționale de Integritate;
- Dezvoltarea cunoștințelor personalului cu rol în prevenirea și combaterea încălcării legislației privind integritatea la nivelul administrației publice centrale, prin formarea a 205 persoane;
- Intensificarea dialogului privind rolul Parlamentului în domeniul promovării integrității și formularea unor propuneri de măsuri (conform recomandărilor GRECO);
- Creșterea eficienței ANI în realizarea activităților proprii pentru aplicarea unitară a normelor, mecanismelor și procedurilor în materie de etică și integritate în autoritățile și instituțiile publice, prin creșterea capacității în rândul a 40 de inspecți pe parcursul proiectului.

Rezultatele așteptate ale proiectului LINC sunt următoarele:

- Proceduri unitare la nivelul consilierilor de etică și al corpurilor de control din administrația publică cu privire la cooperare cu ANI și identificarea indiciilor de conflicte de interese, incompatibilități și avere nejustificată, elaborate și adoptate;

- Îmbunătățirea cunoștințelor privind integritatea ale personalului cu atribuții de monitorizare și control de la nivelul autorităților administrației publice centrale.
- Rolul Parlamentului cu privire la conflictele de interese și incompatibilitățile - clarificat în acord cu recomandarea GRECO;
- Capacitate crescută și grad de eficiență ridicat în activitatea Agenției Naționale de Integritate.

La nivelul anului 2018, ca parte a proiectului LINC, au avut loc întâlniri cu instituții publice (Ministerul Justiției, Direcția Generală Anticorupție, Ministerul Economiei, Ministerul Energiei, Ministerul Muncii și Ministerul Cercetării și Inovării), în vederea realizării unei analize a nevoilor de formare pentru deponenții declarațiilor de avere și de interese din administrația publică centrală.

Consolidarea parteneriatelor cu organizațiile non - guvernamentale

În luna ianuarie 2018, Agenția Națională de Integritate, împreună cu Asociația Expert Forum au organizat la sediul ANI două seminarii de instruire cu privire la programul PREVENT, ce vizează obligația completării formularelor de integritate aferente procedurilor de atribuire derulate, precum și incompatibilități și conflicte de interese în procedurile de achiziții publice.

Evenimentele au reunit aproximativ 85 de reprezentanți ai instituțiilor publice la nivel central și local și au avut ca scop sprijinirea activității autorităților contractante, prin facilitarea unei mai bune înțelegeri a obligațiilor ce le revin acestora cu privire la sistemul de verificare ex-ante în achizițiile publice, PREVENT și a procedurilor pe care acest program le presupune.

În continuarea dezbaterilor regionale „Identificarea timpurie și prevenirea conflictelor de interese în administrația publică locală”, care au avut loc în 7 județe în anul 2017, reprezentanții Agenției au participat, în luna ianuarie 2018, la ultima dezbateri regională, care s-a desfășurat la București.

În cadrul sesiunii au participat secretari ai primăriilor de sector, secretari ai unităților administrativ teritoriale din Ilfov, funcționari publici cu atribuții în domeniul conflictului de interese, responsabili ai departamentului de integritate din cadrul Primăriei Municipiului București, precum și persoane din cadrul departamentelor de achiziții publice din cadrul primăriilor.

Dezbaterile au fost organizate în baza proiectului implementat de Agenția Națională de Integritate, în colaborare cu Institutul pentru Politici Publice (IPP), prin Programul de Cooperare Elvețiano - Român.

De asemenea, în continuarea dezbaterilor regionale, un inspector de integritate a participat la ședințe de lucru cu reprezentanții Consiliului Județean Brașov, pe tema importanței politicilor de prevenție în implementarea cadrului legal aferent conflictului de interese, respectiv cu reprezentanți ai Primăriei Municipiului Oradea și ai Primăriei Municipiului Constanța, în vederea acordării de asistență practică pe tema dezvoltării procedurilor/practicilor de prevenire a conflictelor de interese.

Totodată, în data de 25 septembrie, ANI și IPP au organizat o dezbatere la sediul Agenției, prilejuită de lansarea Raportului anual privind identificarea timpurie și prevenirea conflictelor de interese. Cu această ocazie, a fost prezentat impactul sistemului PREVENT în administrația publică locală, pentru creșterea transparenței și a integrității în realizarea procedurilor de achiziție publică.

Diseminarea conceptului de integritate în instituțiile de învățământ

În baza parteneriatului dintre Agenția Națională de Integritate și Facultatea de Studii Politice, Administrative și ale Comunicării (FSPAC) din cadrul Universității Babeș - Bolyai din Cluj - Napoca, în luna mai, un expert din cadrul ANI a participat, în calitate de lector, la o activitate de instruire și educare în cadrul programului postuniversitar „Integritate Publică și Politici Publice Anticorupție”.

Astfel, expertul Agenției a împărtășit cursanților experiența acumulată în activitatea de identificare a incompatibilităților și conflictelor de interese, modul de completare a declarațiilor de avere și de interese, evaluarea averilor, eficacitatea strategiilor și a politicilor publice în integritatea publică.

Totodată, în luna octombrie, conducerea Agenției a participat la festivitatea de decernare a diplomelor absolvenților celui de-al treilea program postuniversitar „Integritate Publică și Politici Publice Anticorupție”.

Programul a fost lansat în luna octombrie 2016 și urmărește creșterea nivelului de educare în rândul anumitor grupuri de persoane (funcționari publici, profesori, studenți), cu scopul prevenirii conflictelor de interese în administrația publică.

În anul 2018, Agenția Națională de Integritate a încheiat un protocol de colaborare cu Școala Națională de Studii Politice și Administrative (SNSPA) având ca obiectiv principal cooperarea la nivel academic pentru atingerea dezideratelor privind educația în domeniul integrității publice și diseminarea standardelor de integritate, în principal prin derularea de programe de învățământ universitar și postuniversitar.

În baza protocolului, Agenția va pune la dispoziție specialiști pentru susținerea unor prelegeri și studii de caz în cadrul programelor, referitoare la: elemente și noțiuni de analiză practică a conflictelor de interese și a incompatibilităților, evaluarea averilor, completarea declarațiilor de avere și de interese, precum și strategii și politici publice în domeniul integrității publice.

Pe parcursul anului 2018, în baza protocolului de colaborare încheiat în anul 2017, Agenția a continuat cooperarea cu Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”.

Protocolul are ca obiective principale promovarea conceptului de integritate în rândul cursanților din cadrul programelor de studii derulate la nivelul Academiei de Poliție, dar și creșterea nivelului de educare în domeniul integrității publice a personalului din cadrul Academiei prin organizarea unor conferințe, seminarii sau mese rotunde.

Astfel, experți din cadrul ANI vor împărtăși din experiența acumulată în ceea ce privește analiza situațiilor referitoare la conflictele de interese și stările de incompatibilitate în rândul angajaților Ministerului Afacerilor Interne, pentru aprofundarea cunoștințelor referitoare la cadrul de integritate.

3.5.3. Consolidarea mecanismelor de control administrativ

Reglementarea unitară a funcției de control administrativ din autoritățile publice și întreprinderi publice, inclusiv prin consolidarea autonomiei operaționale a structurilor de control intern și alocarea resurselor adecvate

Se află în desfășurare implementarea proiectului „Mecanisme eficiente de control administrativ și de prevenire a corupției” cod SIPOCA 432 care are ca obiectiv specific elaborarea unui act normativ privind organizarea Corpului de Control al Primului - Ministru (CCPM) și elaborarea unei politici publice privind reglementarea unitară a tuturor Corpurilor de control. În acest sens a fost elaborat proiectul actului normativ privind organizarea Corpului de Control al Primului - Ministru, act care va parcurge circuitul de avizare instituțională și este în desfășurare activitatea referitoare la elaborarea unui document de politică publică în materie.

Prioritizarea acțiunilor de control prin creșterea ponderii acestora în zone expuse la corupție, precum educația, sănătatea, transporturile, întreprinderile publice

În conformitate cu măsura asumată prin SNA, de prioritizare a acțiunilor de control în zone expuse la corupție, CCPM a finalizat/are în desfășurare acțiuni de control/documentare care au vizat zonele expuse la corupție, după cum urmează:

- În anul 2018 au fost finalizate 17 acțiuni de control/documentare în domeniile expuse la corupție (1 acțiune de documentare în domeniul educației, 3 acțiuni de control/documentare în domeniul sănătății, 2 acțiuni de control/documentare în domeniul transporturilor și 11 acțiuni de control/documentare ce au vizat activitatea regiilor autonome și companiilor de stat din totalul de 32 de acțiuni finalizate (53,1%);
- În perioada 01.01.2019-25.04.2019 au fost finalizate 7 acțiuni de control/documentare în domeniile expuse la corupție (2 acțiuni de control în domeniul transporturilor și 5 acțiuni de control/documentare ce au vizat activitatea regiilor autonome și companiilor de stat) din totalul de 8 acțiuni finalizate (87,5%);
- În perioada 07.12.2018-25.04.2019, la nivelul CCPM au fost inițiate 11 acțiuni de control/documentare, din care 7 acțiuni vizează domeniile expuse la corupție (1 acțiune de control în domeniul educației, 1 acțiune de control în domeniul sănătății și 5 acțiuni de control ce vizează activitatea regiilor autonome și companiilor de stat (63,6%).

În anul 2018, Casa Națională de Asigurări de Sănătate (CNAS), prin direcția de specialitate, a efectuat un număr de 24 de acțiuni de control, din care 9 acțiuni de control la nivelul caselor de asigurări de sănătate, iar 15 acțiuni de control la nivelul furnizorilor de servicii medicale aflați în relații contractuale cu casele de asigurări de sănătate, dintre acestea 6 acțiuni de control fiind efectuate împreună cu Ministerul Sănătății (MS), personalul din cadrul structurii de control organizată la nivelul CNAS având calitatea de membru cooptat.

Acțiunile derulate au avut drept scop protejarea intereselor asiguraților și buna gestiune financiară a Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, urmărindu-se:

- evidențierea și aducerea la cunoștința entității controlate a abaterilor de la prevederile legale în vigoare în domeniul asigurărilor sociale de sănătate și a consecințelor produse de nerespectarea acestora;
- cunoașterea dinamicii și a gradului de repetabilitate al aceluiași fapte care contravin normelor legale, în vederea stabilirii periodicității intervențiilor pentru înlăturarea deficiențelor și limitarea efectelor patrimoniale negative;
- identificarea și recuperarea sumelor plătite neconvenit de casele de asigurări de sănătate către furnizori de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale.

Din cele 9 de acțiuni de control efectuate la nivelul CNAS, 2 acțiuni au fost demarate ca urmare a sesizărilor în interes public privind încălcări ale normelor legale incidente sistemului asigurărilor sociale de sănătate și principiilor buneii administrări, eficienței, eficacității și economicității Fondului Național Unic de Asigurări Sociale de Sănătate (FNUASS) de către personalul din cadrul caselor de asigurări de sănătate.

Activitățile derulate au avut în vedere:

- verificarea respectării de către funcționarii publici din cadrul caselor de asigurări de sănătate a prevederilor legale aplicabile în sistemul de asigurări sociale de sănătate;
- asigurarea integrității profesionale în exercitarea funcțiilor publice;
- asigurarea exercitării ansamblului de operațiuni de control și de monitorizare a activităților specifice.

Acțiunile de control efectuate au fost concretizate prin rapoarte de control în care au fost prezentate constatările, au fost formulate concluzii și au fost propuse măsuri de remediere a iregularităților și disfuncționalităților constatate, punându-se accent pe întărirea disciplinei legale în privința activității caselor de asigurări de sănătate prin dispoziții administrative menite să întărească sistemul de control intern.

Toate activitățile întreprinse de MS și CNAS în anul 2018 au avut ca obiectiv prioritar protejarea și respectarea drepturilor asiguraților, cu luarea în considerare a faptului că eficiența și calitatea serviciilor legate de sănătatea populației este și trebuie să fie un scop comun și prioritar al tuturor autorităților implicate în sistemul sanitar.

Valorificarea rezultatelor activității Curții de Conturi și ale structurilor de control intern prin sesizarea organelor judiciare competente

Curtea de Conturi: actele de control emise de Curtea de Conturi au fost menținute în procent mare de către instanțele de judecată, ca fiind temeinice și legale.

În contextul în care organele de urmărire penală au emis soluții de clasare, prejudiciile constatate prin actele de control de către Curtea de Conturi au rămas în mare parte nerecuperate menținându-se ca pagubă în patrimoniul entităților verificate.

În ceea ce privește sesizarea organelor de urmărire penală, pentru prejudiciile identificate și consemnate în actele de control/audit, Curtea de Conturi a formulat 34 de sesizări la propunerea departamentelor și camerelor de conturi, respectiv 15 sesizări în baza art. 64 (pentru nedisponerea și neurmărirea măsurilor dispuse) din Legea nr. 94/1992,

republicată, cu modificările și completările ulterioare și 19 sesizări formulate în temeiul art. 33 alin. (4) (pentru existența unor indicii de săvârșirea a unor fapte de natură penală) din Legea nr. 94/1992.

În anul 2018 au fost comunicate 133 de soluții, ca urmare a sesizărilor formulate în perioada anterioară respectiv 2010-2018, emise de organele de urmărire penală și pronunțate de instanțele penale. Dintre acestea 127 au fost soluții de clasare, iar în 6 situații au fost formulate rechizitorii (2 cazuri), pronunțate hotărâri de condamnare a inculpaților (2 cazuri), emis un acord de recunoaștere a vinovăției, iar într-un caz s-au aplicat amenzi administrative.

În temeiul art.33 alin.(4) din Legea nr. 94/1992, au fost formulate sesizări către organele de urmărire penală pentru următoarele fapte: nedepunerea numerarului încasat din impozite și taxe locale la casieria unității administrativ-teritoriale, încasarea de venituri, fără ca acestea să fie înregistrate și depusă contravaloarea chitanțelor emise conform registrului de casă, decontarea cheltuielilor materiale fără a avea la bază documente care să confirme că bunurile au fost recepționate și înregistrate în contabilitate, decontări prin registrul de casă a unor cheltuieli fictive, plata unor lucrări neexecutate.

Din cele 34 de sesizări formulate în cursul anului 2018 o singură cauză a fost soluționată primind soluție de clasare, restul de 33 de cauze fiind în curs de cercetare la organele judiciare.

În anul 2018, Autoritatea de Audit a sesizat Departamentul pentru Lupta Antifraudă - DLAF în vederea continuării investigațiilor, pentru 3 cazuri în care au fost detectate indicii de fraudă, după cum urmează:

- la un proiect finanțat prin „Programul Operațional Infrastructură Mare” au fost constatate suspiciuni de fraudă privind neîndeplinirea unui criteriu de calificare pentru ofertantul declarat câștigător al unui contract de asistență juridică;
- în cadrul unui proiect de cercetare finanțat prin „Programul Operațional Competitivitate”, s-au identificat indicii de fraudă privind manipularea intenționată a declarațiilor financiare;
- la un proiect finanțat prin FEADR privind înființarea unei ferme de subzistență s-au constatat indicii privind utilizarea de documente justificative false.

Ministerul Afacerilor Interne: La nivelul Direcției Generale Anticorupție, au fost transmise 31 de sesizări organelor judiciare.

La nivelul Corpului de Control al ministrului, măsura este parțial implementată. În semestrul I 2018, Serviciul Inspecției a transmis 12 sesizări către organele judiciare: Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Ploiești, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, Parchetele de pe lângă Judecătoria Sectorului 1, 2 și 5 București, Găești, Vișeu de Sus, Buzău și Reghin.

În anul 2018, Serviciul Cercetări și Verificări Interne a transmis unităților de parchet o singură sesizare din oficiu, care, însă, nu privește fapte de corupție.

În anul 2018, Serviciul Cercetări și Verificări Interne pentru Instituția Prefectului a transmis unităților de parchet 11 sesizări, 2 dintre acestea vizând spețe soluționate în colaborare cu Serviciul Inspecției pentru Instituția Prefectului. Rezultă că, în cursul anului 2018 au fost înaintate organelor judiciare competente 24 sesizări, neavând, însă, legătură cu conduita anticorupție.

La nivelul Inspectoratului General al Poliției Române, au fost transmise organelor judiciare 1.063 de sesizări, DGA/SJA 81 de sesizări, 16 au fost înregistrate în evidența lucrărilor penale, 4 la Direcția Națională Anticorupție și 15 sesizări au fost transmise Agenției Naționale de Integritate.

La nivelul Agenției Naționale Antidrog, în anul 2018 s-a făcut o sesizare a organelor judiciare competente.

La nivelul Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, în perioada supusă monitorizării, a fost formulată o sesizare către organele judiciare competente.

La nivelul Inspectoratului General al Jandarmeriei Române au fost transmise 31 de sesizări organelor judiciare, iar activitățile de formare profesională a structurilor de control au fost în număr de 7.

La nivelul Direcției pentru Evidența persoanelor și Administrarea Bazelor de Date, urmare a activităților specifice desfășurate, a fost sesizate două unități de parchet, în cauză existând suspiciunea rezonabilă privind săvârșirea de infracțiuni.

Casa Națională de Asigurări de Sănătate a raportat că potrivit Planului anual de audit public intern pe anul 2018 au fost efectuate misiuni de audit la 15 case de asigurări de sănătate, după cum urmează: Caraș Severin, Satu Mare, Giurgiu, Dolj, Ilfov, Vâlcea, Teleorman, Prahova, Olt, Vaslui, Bihor, Constanța, Brăila, Mureș și Dâmbovița.

Cu ocazia misiunilor de audit efectuate de Direcția de Audit public Intern au fost verificate și măsurile stabilite de Curtea de Conturi a României prin Decizia nr. 11/27.07.2018 cu privire la:

- modul de înregistrare în contabilitate și de recuperare a sumelor care au fost raportate distinct de furnizorii de servicii medicale pentru cazurile prezentate ca urmare a situațiilor în care le-au fost aduse prejudicii sau daune sănătății de către alte persoane;
- respectarea condițiilor privind eliberarea medicamentelor care necesitau aprobarea comisiilor terapeutice;
- modalitatea de prescriere a medicamentelor pe baza protocoalelor terapeutice.

Ministerul Transporturilor: în anul 2018 au fost efectuate 20 de acțiuni de control în urma cărora au fost transmise 5 sesizări organelor judiciare competente.

Ministerul Justiției: în urma acțiunilor de control efectuate, în cursul anului 2018, de Corpul de control al ministrului justiției, dispuse prin ordin al ministrului justiției și finalizate cu rapoarte de control aprobate, au fost formulate 5 sesizări către organele de urmărire penală competente.

În același sens, menționăm faptul că în urma evaluării sesizărilor /memoriilor adresate conducerii MJ și repartizate spre competență soluționare Corpului de control, în baza dispozițiilor art. 76 lit. m) din Regulamentul de organizare și funcționare a MJ, cu modificările și completările ulterioare, au fost înaintate către organele de urmărire penală un număr de 12 sesizări.

În urma sesizărilor formulate, a fost comunicată o singură soluție pronunțată de organele de urmărire penală, respectiv Ordonanța Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București prin care s-a dispus clasarea cauzei pe motivul că fapta nu a fost săvârșită cu forma de vinovăție prevăzută de lege, lipsind intenția. În celelalte cazuri nu au fost comunicate date referitoare la numărul de sesizări confirmate prin trimitere în judecată și condamnări definitive și nici cu privire la cuantumul prejudiciilor reparate.

În anul 2018, Direcția Inspecție Penitenciară din cadrul ANP nu a formulat propuneri de sesizare a organelor competente pentru fapte de corupție, ca urmare a misiunilor de control efectuate.

Utilizarea la nivelul instituțiilor publice a infrastructurii dezvoltate în cadrul sistemului național de raportare potrivit prevederilor O.U.G. nr. 88/2013 privind adoptarea unor măsuri fiscal-bugetare pentru îndeplinirea unor angajamente convenite cu organismele naționale, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Potrivit MFP, indicatorii specifici au înregistrat următoarele valori la sfârșitul anului 2018:

- Numărul instituțiilor publice care utilizează sistemul național de raportare FOREXEBUG: 13.793.
- Pentru nerespectarea prevederilor legale privind sistemul național de raportare, în cursul anului 2018, ca urmare a 4 acțiuni de control efectuate de structura competentă, au fost dispuse 10 măsuri în sarcina instituțiilor publice.

Publicarea unui studiu privind sistemul sancțiunilor administrative și implementarea lui (măsură restantă SNA 2012-2015)

Implementarea acestei măsuri se va realiza prin proiectul „Mecanisme eficiente de control administrativ și de prevenire a corupției”, cod SIPOCA 432, derulat de către SGG, în calitate de lider de proiect și MJ, în calitate de partener.

Una din activitățile proiectului o reprezintă publicarea unui studiu privind sistemul sancțiunilor administrative și implementarea lui, activitate ce intră în sarcina MJ, în calitate de partener în proiect. În cursul anului 2018 MJ a efectuat demersurile necesare în vederea elaborării caietului de sarcini și documentației de atribuire aferente. Elaborarea și publicarea studiului se vor realiza în cursul anului 2019.

Publicarea pe site-ul fiecărei autorități de control a listei integrale de amenzi sau a altor măsuri administrative aplicate

La nivelul ANAP, lista privind amenzile acordate sau a altor măsuri administrative dispuse în anul 2018, inclusiv sumele plătite urmează a fi publicată în cursul anului 2019 pe site-ul instituției, ca parte a raportului de activitate.

Prin Art. V din Ordonanța de Urgență nr.45 din 24 mai 2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact asupra sistemului achizițiilor publice a fost modificat art. 3 din Ordonanța de Urgență nr.13/2015 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Achiziții Publice. Astfel, printre funcțiile ANAP nu se mai numără și funcția de control ex-post, în consecință nu se mai aplică sancțiuni.

La nivelul **Ministerului Transporturilor** măsura a fost realizată prin înglobarea datelor în rapoartele de activitate publicate pe site-urile autorităților de control din cadrul instituției.

3.5.4 . Creșterea gradului de recuperare a produselor infracțiunilor urmând cele mai bune practici din alte state membre UE și consolidarea practicii judiciare

Returnarea produselor infracționalității către societate, prin reutilizarea socială și publică și asigurarea transparenței în ceea ce privește alocarea și utilizarea unor astfel de resurse (Angajament Summit Londra)

În cursul anului 2018 nu au existat bunuri imobile transmise cu titlu gratuit în domeniul privat al unităților administrativ-teritoriale sau bunuri imobile date în folosință gratuită asociațiilor și fundațiilor și academiilor de ramură.

Având în vedere indicatorul de performanță categorii de bunuri imobile intrate, prin confiscare, în cadrul procesului penal, în proprietatea privată a statului și transmise cu titlu gratuit în domeniul public al statului și în administrarea autorităților administrației publice centrale, altor instituții publice de interes național, după caz, sau regiilor autonome de interes național, menționăm o construcție.

În cursul anului 2018 nu au existat bunuri reutilizate social sau public, bunuri imobile transmise cu titlu gratuit în domeniul privat al unităților administrativ-teritoriale, bunuri imobile date în folosință gratuită asociațiilor și fundațiilor, precum și Academiei române și academiilor de ramură sau bunuri imobile intrate, prin confiscare, în cadrul procesului penal, în proprietatea privată a statului și transmise cu titlu gratuit în domeniul public al statului și în administrarea autorităților administrației publice centrale, altor instituții publice de interes național, după caz, sau regiilor autonome de interes național. Menționăm faptul că propunerea de reutilizare publică a unui imobil, formulată de Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate (ANABI) în anul 2017, este încă în curs de soluționare la nivelul MFP, instituție care urmează să promoveze actul normativ privind trecerea acestuia în administrarea ANAF.

În vederea asigurării transparenței procesului de reutilizare a bunurilor imobile, ANABI publică pe pagina de internet a instituției, la secțiuni distincte, toate imobilele care îndeplinesc condițiile legale pentru a face obiectul unei cereri de reutilizare în interes public sau social. Pe parcursul anului 2018 au fost publicate 13 anunțuri și nu a fost formulată nicio propunere de reutilizare în condițiile prevăzute de art. 34 și 35 din Legea nr. 318/2015, precum și de prevederile Legii nr. 216/2016.

În temeiul prevederilor Ordonanța de Urgență nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și

completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, a fost abrogat art. 37 din Legea nr.318/2015 ce făcea referire la modalitatea alocării sumelor rezultate din valorificarea bunurilor mobile și imobile, după rămânerea definitivă a hotărârii de confiscare. Pentru anii precedenți ANABI a publicat informațiile relevante privind alocarea sumelor și modul de utilizare.

4. Stadiul implementării standardului privind informațiile de interes public în cadrul întreprinderilor publice - Anexa 5 la Hotărârea Guvernului nr. 583/2016

Prin Hotărârea Guvernului nr. 583/2016 a fost aprobat standardul general de publicare a informațiilor de interes public, astfel încât, instituțiile care au în subordine / coordonare / sub autoritate întreprinderi publice au obligația de a raporta gradul de implementare a acestui standard.

Secretariatul tehnic al SNA a primit raportarea privind stadiul implementării standardului privind informațiile de interes public în cadrul întreprinderilor publice de la un număr de 6 instituții, cu privire la 63 de întreprinderi publice aflate în subordine / coordonare / sub autoritate.

Gradul de implementare a standardului privind informațiile de interes public în cadrul întreprinderilor publice care au raportat este prezentat în tabelul anexă la prezentul raport.